

Komédia

Szerkeszti Kardos István.

E sajtótermék szétküldését megengedem.

Post, 1911

Dr. B. JULIAN
allam

118.

Rózsahegyi Kálmán
az Apollo-kabarcában



ANDORFFY IDA
Magyar Színház — Éva és a férfiak

Komédia

Megjelenik minden csütörtökön. Egyes szám ára 4 korona.	Színházi, zenei és művészeti hetilap. Szerkeszti: KARDOS ISTVÁN.	Szerkesztőség és kiadó- hivatal: VI., TERÉZ-KÖRUT 24/a.
---	--	---

Pest anno 1862. március.

A magyar Nemzeti Színházban, Pesten erősen készülnek március 15-ikemegünneplésére. Pálffy Mórincnak azonban tudomására adják, hogy a nemzetéért küzdő magyarság a színházban tüntetésre készül. Szigorú rendelet megy ki délben a színházba az ünnepség betiltásáról.

Este, mielőtt a függöny felmegy, a színpadok mögött eléneklik a Boldog asszony anyánk kezdetű dalt. A közönség az énekszót nem hallja csak sejti, hogy a nagy nap nem mulhat el emlékezés nélkül, egy láthatatlan jelre feláll helyén és néma meghatottsággal állva marad az előadás megkezdéséig.

A Magyar Királyság pártjának ünnepsége az Operaházban

Ragyogó fény és ünnepi pompa között tartotta meg a Magyar királyság pártja ünnepségét az Operaházban. Hosszu és keserves esztendő elmúlt után kitörő örömmel láttuk magyar nemzeti mivoltunknak szimbolumát az aranyhimzésű díszmagyarokat és ezüstös kardokat. Könnyes szemmel és megilletődött lélekkel ültünk a nemzeti királyság glorifikálásra szánt ünnepségén, amelyet a Királyság Pártja varázsolt elő. A művészek egytől-egyig kipirult arccal és lázas izgalommal játszottak az Operaház hatalmas színpadán. Néma meghatottság vett rajtuk is erőt, hiszen hat esztendő óta talán

a királypárt ünnepségén voltak olyan lélekkel együtt, mint azelőtt, a már-már elfeledett háború előtti időkben.

Herczeg Ferencnek és Pekár Gyulának hazafias darabjait tomboló taps köszöntötte és a megújuló lelkesedésben, ott éreztük az egész; szétszakított Magyarország felviharzó együttérzését. A hallgatóság ragyogó arca visszatükrözte azt a tengernyi bizakodást, amely mindnyájunkban él most, amikor a messzi Nyugaton zöld asztal mellett ülő urak akarják eltolni helyéből a Dunát és a Kárpátokat. Széchenyi mondásának igazsága fogta meg a szíveket: Magyarország nem volt, hanem lesz!



Nyárai Antal temetése — A sir

Papp Rezső felv.

Virágok egy sirdombon

Nyárai Antaltól

A Földnek nincs annyi göröngye, amely el tudná takarni előlünk Tónit, a klasszikus magyar színészt, aki alig két hete ment el közülünk a halálba. Nyárai mintha itt élne közöttünk, a köruton, a kabaréban, a New-Yorkban, ahol egykori asztala mellé hiába ülnek le mások, a hely mégis csak üres marad. Itt él, itt jár közöttünk abban a tengernyi jókedvű kis epizódban, amelyek örökségben maradtak ránk érintetlenül a nagy bohém halála után.

*

Tóni egyike volt a legkönnyelműbb művészeknek. A pénz értékét még

csak hirből sem ismerte. Csak annyit tudott, hogy jó ha van, szomorú ha nincs, de nem esett kétségbe a legnagyobb szükség idején sem. Régen — talán husz éve is van már — nagy buslakodással ballagott el Rétihez, a színházi ügynökhöz.

— Édes Rétikém — sóhajtozott Nyárai — adjon öt forintot kölcsön. Nagy szegénységben vagyok, a cipőm egész lerongyolódott. Így nem járhatok. Ha ad öt forintot, rögtön megyek a suszterhoz és megfoltoztatom.

Rétinek vajból volt a szive. Odaadta Tóninak az öt forintot azzal a

kikötéssel, hogy két nap múlva jelentkeznie kell a *megjavított* cipővel együtt.

Réti estére már el is feledte a kis kölcsönt. Betért a Pannoniába vacsorázni, ahol megjelenése szörnyű zavart keltett egy társaságban, amelynek tagjai jórészt fiatal színészek voltak. Amikor Réti belépett, az egyik reményteljes ifju hirtelen az asztal alá bujt, faképnél hagyva a többieket.

Réti odament az asztalhoz és kis idő múlva a társaság nagy megrökönyödésére, kihuzta az asztal alól — Nyárait.

— Mit csinál maga itt? — kiabált rá haragosan.

Tóni megszeppent.

— Ne haragudjon drága Rétikém, de tudja ezek a szegény fiuk nagyon panaszkodtak, hogy már rég nem ittak jó feketét, hát elhoztam őket ide és megvendégeltem őket.

— Az én öt forintomból? — dühösködött az egyébként jószívű Réti — És hol a többi pénz, amit a cipőcsináltatásra adtam?

— Ne haragudjon Rétikém — felelte Tóni — de amikor magától elváltam, bementem a színházba megkérdezni, hogy hol lakik a legolcsóbb suszter.

— És erre fogyott el a pénz?

— Erre még nem fogyott volna el édes Rétikém, de tudja *kocsin* mentem, mert nem akartam még jobban koptatni a cipőm.

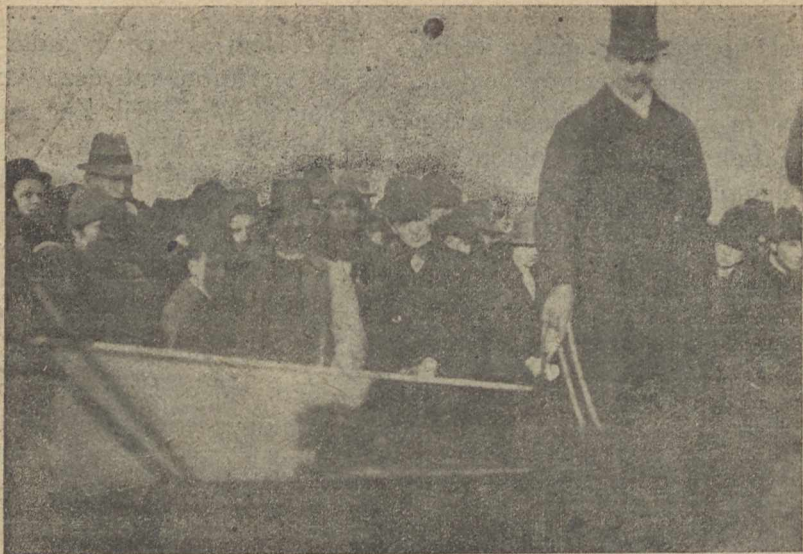
*

Nyárai a legnagyobb magyar színész, akinck isteni a művészete, tulajdonságai pedig hatványozottan emberiek voltak. A hiuságban nem ismert

határt. Nem egyszer mondta ismerőseinek: „Három művésze van csak a világnak. Az egyik Zacconi, a másik Novelli és ki volna a harmadik más, mint a nagy Nyárai“, Talán az ambíciója, vagy csak a hiusága volt hát az, amely állandóan vezette őt és amely miatt annyi temérdek viaszálykodása volt a színházak direktoraival. Az öreg Feld Zsiga volt az egyetlen, akivel nagyszerűen összefért. Feldhez egyébként érdekes körülmények között került. Harmincével ezelőtt Réti hozta fel őt Miskolcra, de valami rettenetes öltözetben. Szürke cipő volt rajta, barna nadrág, lila mellény, pepita kabát és a soha el nem maradó cylinder. Feld Zsiga, amikor meglátta, összecsapta a kezét :



Nyárai Antal, egyik legsikerültebb alakításában, a „Cassanova“-ban



Nyárai Antal temetése — Leeresztik a koporsót

Papp. R. felv.

„Ez fan magának asz a Nyárai, akiről maka nekem annyit hazudozott? Hoty menjen az én műintézetembe esz asz ember, ahol már Duse is játszott? . . .

Réti, akinek jó szive közismert, nyolcvan pengő forintból felöltöztette Nyárait, ami abban az időben igen nagy pénz volt, de ugy is nézett ki Tóni, mint egy angol lord. Feld le-szerződtette Nyárait, akinek ennél a pontnál kezdődik tulajdonképen a fővárosi szereplése.

Nyárai szép sikereket aratott a ligeti színházban. A közönségnek hamar megtetszett a szép fiatal színész, de hiába a komikusért, Nyilassy Mátyásért jobban rajongott a publikum. Nyárai minden elképzelhetőt kitalált, hogy legyűrje Nyilassyt, de nem sikerült, mert Nyilassy is résen volt. Egy izben, hogy Nyárait boszszantsa, a közönség mulattatására egy husz centiméteres orrot ragasz-

tott fel magának, amely annyira groteszk volt, hogy a publikum zúgó kacagása percekig tartott, amikor megjelent a színpadon. Nyárait szörnyen bántotta Nyilassynak ez az új trükkje és három felvonás alatt törte a fejét, hogy mi módon tehetné tönkre Nyilassynak az orrával elért sikerét. A harmadik felvonás vége felé egyszerre mentő ötlete támadt, odaugrott Nyilassyhoz és leharapta az orrát. A közönség orkánszerű tapsban tört ki és forró szeretettel ünnepelte Nyárait, a nagy mulattatót. Nyárai élvezte a sikert, de a függöny legördültekor bizony meghökkent egy kevéssé, hogy Feldtől dorgatoriumban lesz része, az orr-merénylet miatt. Öltözőjéből óvatosan ki akar osonni, Feld Zsiga azonban utját állja és a következőket mondja neki:

Esz a notapen csinálja minden este, mert ettől van hatás, mogo Nyária.
(Folytatjuk)



Nyárai Antal temetése — A gyászbeszéd

Papp R. felv.

A Cigánygrófnő a Király Színházban

Martos—Kulinyi—Vincze operett bemutatója

A Király Színház hónapok óta kedveskedik közönségének azzal a hírrel, hogy színre hozza Strauss bécsi komponista operettjét, az „Eine Ballnacht”-ot. Az operettet azonban a színház művészei nem fogadták szívesen, abból a helyes meggyőződésből kiindulva, hogy a mai napokban egyáltalán nincs szükségünk az édesgyökér-izű osztrák zeneművekre. Ennek az igazságáról maga az igazgatóság is meggyőződött, az „Eine Ballnacht”-ot levette a műsorról és a Szomaházi—Komjáthy—Ballasza operettet tűzte ki előadásra. Ez az operett azonban még nem volt teljesen készen, Vincze Zsigmond „Cigánygrófnő”-je került tehát bemutatóra.

A Cigánygrófnő izig-vérig zenész-

ember muzsikája, ugynevezett „Kap-pelmeistermusik”, amelyben a szerző összehordta az egymáshoz illesztett hangjegyek sok-sok ezer trükkjét. Vincze Zsigmond nagyszerűen ért a hangszereléshez és mestere a közönséggel való jóviszonynak. Nem nagy koncepcióju muzsikuskus, de eltá-lálja azt, amivel a közönségre hatni lehet. A közönség Vincze rendkívül kedves, fülbemászó és magyaros za-matu muzsikáját a legmelegebben fogadta és a legnagyobb őszinteséggel tapsolt a sokat dolgozó karmes-ternek.

A Martos szöveg jól simul a ze-néhez. Tele van ötletekkel, amelyek ha nem is ujak, ha talán száz esztendősek is, Rátkai szájából nagy-szerűen hatnak.



Haraszthy Mici
Apolló kabaré

A meséje rövid, nem is nagyon bonyolult. A Cigánygrófnő (Fedák) újból beleszeret a már egyszer elhagyott férjébe (Nádor). Közben természetesen féltékenyé teszi volt, illetve leendő férjét és flörtölni kezd a fürdőhelyen tartózkodó magyar cigányprimással (Rátkai). A flörtbe beleszól a cigányprimásné (Lábass), de jó az operettek istene, a haragvó feleket kibékíti és amikor a harmadik felvonásban a függöny legördül,

már szent a béke, mind a cigányok, mind az urak között.

Ez a meséje az operettek, tele változattal, ügyes párbeszédekkel, sőt mi több, még drámai jelenetekkel is, amelyeknél a közönség nem egyszer a szeméhez tette a zsebkendőjét, ami bizony operettkben ritka eset.

Meg kell emlékeznünk a Cigánygrófnő nagyszerű verseiről, amelyet Kulinyi Ernő a Pesti Napló munkatársa írt. A fiatal költőnek ez volt az első nagyobb bemutatkozása és ha nem szerénykedett volna a mai túlekedő világban, bizony a Cigánygrófnő sikerének pálmáiból igen sok ág jutott volna neki is. Így csak kollégái elismerését kapta meg, mert a közönség elől, tudja isten mi okból, valósággal elrejtőzött a nagyszerű készséggel megírt versek költője.

A szereplők közül Rátkai hatalmas magasságban áll a többiek fölött. A Cigányprimás szerepében valósággal fölséges művészetet produkált. Mellette Szirmay Imre, ez a régi jó magyar színész, játszott igazi színészi lelkiismerettel. Fedák Sári jó magyaros grófnő, igen szép ruhái vannak és gyönyörűen táncol, ugyancsak Lábass Juci is, aki a színpadon tündéri jelenség. Latabár, mint mindig, most is jókedvű volt. Nádnak meleg hangja, de játéka még nem elég rutinos, nem elég szerelmes. Tamás Benő jó karakter figura, jó táncos, még meg kell azonban szoknia a nagy, fővárosi színpadot.

A díszletek ötletesek, tarkák és pompázók, ugyancsak Stoll Károly rendezése is. (k. i.)

Kiss Károly patikát nyit

A Koronaherceg-utcából a Csarnok-térre

A Patika nagy sikerében orszolán része van egy olyan tényezőnek is, amelynek fontos szerepe különösen a beavatottak előtt nyilvánvaló. Ebben az esetben azonban, a nagy közönséget is valósággal frappirozza az a megdöbbentően reális és hozzáértő rendezés, amit Kiss Károly a népszerű „Patikus” Szép Ernő darabjának második felvonásában a patikaberendezéssel produkál.

De Kissnek nemcsak a patikaberendezés összeállításában van nagy érdeme, hanem sok olyan érdekes és eredeti magfigyelését közölte Szép Ernővel, amit hosszú gyógyszerési pályafutása alatt szerzett.

Ezek a megfigyelések igen nagy mértékben hozzájárultak ahhoz, hogy Balogh Kálmán életküzdeme csakugyan egy élő és husból való kisvárosba került patikussegéd poétikus történeteként hat. A premiérkor a lapok méltatták is az igen szimpatikus Kiss Károly érdemeit a nagy siker körül és így többek között megírták róla azt is, hogy régi patikus létére még nem sikerült eddig engedélyt kapnia egy patika nyitására.

Épen ezért nagy meglepetést és örömet keltett bennünk az a hír, hogy a kedves patika berendezőnek végre sikerült jogot kapnia és már javában rendezi is nagy passzióval a maga patikáját. Hogy az örvendetes hír valóságáról meggyőződhezzünk, felkerestük Kiss Károlyt István-uli lakásán, hogy meginterjuvoljuk őt magát e felől. Lihegve a

három emelet lépcsőjétől csengetünk be a négyes számú lakásba. Hosszas dörömbölésünkre egy másik lakásból előfutó cselédleány felvilágosított, hogy nincsenek odahaza, de menjünk át a szomszédházba, ahol Kiss Károlynénak trafikja van ott megtalálhatjuk a gyógyszerész urat is. Tényleg. Amint benyitottunk a boltajtón azonnal megpillantottuk a „Patikus”-nak az Otthon-körből jól ismert arcát. Egy szép asszony ült a pult mögött és vevőket szolgált ki: Kiss Károlyné, Most előadtam látogatásom okát, amire Kiss következőket válaszolta.

A hír igaz. A Belvárosi Színházi nagy sikerű patikanyitáson után és itt kedvesen mosolygott most magamnak nyitok egy patikát, de Pesten. A közeljövőben fog megnyitni a Csarnok-téren. Tévedés azonban az a hír, mintha a jogot most kaptam volna meg. Nem, az már két év óta megvan nekem. De a körülmények állandóan megakadályozták régi óhajtásom megvaló-



Kiss Károly patikájának tervrajza



Faragó Sári

Apolló kabaré



Aknek mindig pechje van. Egyik közismert színészünkkel történt meg az eset. A mester egyike a legszórakozottabb színészeinknek és bizony nem egyszer meg esett vele, hogy a villamoson vagy valahol máshol el-eltűnt az erszénye meg az órája, miért aztán volt mit hallgatnia odahaza. Aztán végre meg akarta bosszulni a sok szekálást, gondolt nagyot és vett a felesége névnapjára egy karkötő órát. Az nap este történetesen az új operett bemutatója volt. Nagyon természetes tehát, hogy együtt mentek este a színházba. S mivel hősünknek csak a második felvonásban volt dolga, lent üldögélt nejevel a nézőtéren. Az operett gyönyörű volt s teljesen lekötötte a feleség figyelmét, annyira, hogy észre sem vette, mikor férje lekapcsolta az órát kezéről, az-

titásában. Azután, amikor végre megtehettem volna megakadályozott a forradalom és a kommün. Most azután nincsen semmi akadály. Ezeket mondotta Kiss Károly a Gyógy-szerészségédek Országos Szövetségének elnöke, a „drága fiatalember“, ahogyan Szép Ernő aposztrofálta őt, ezeket mondotta a maga patikájáról.

Boldogan gratuláltam neki. Majd a pesti patikáról a ladányira terelődött a beszéd.

Megemlitem, hogy mennyire tetszett a közönségnek az általa összeállított kisvárosi patika berendezése és ez mily nagy mértékben segítette a nagyszerű darabot a méltán megérdemelt nagy sikerhez. Szerényen védekezett és Szép Ernő költői nagyságáról kezdett beszélni.

Azután még sokáig beszélgettem a kitűnő új patika tulajdonossal. Mindenféléről de főleg színházi dolgokról, amelyben szintén nagy tájékozottságot árult el. Ezután még egyszer szerencsét kívántam patikájához és elköszöntem.

Baán Endre

tán boldogan zsebre tette. Az egyik szünet alatt hanyagul kérdé:

„Drágám, hány óra van? Az enyém megállt.“

Az asszony ijedten veszi észre, hogy azt bizony ellopták. Most már teljes fölényrel szól a férj: „Látod te mindig veszekszel, pedig veled is megeshetik az ilyesmi, de most az egyszer szerencséd van mert olyan lopta el, aki vissza is adja.“

Benyul a zsebébe, de torkán akad a szó.

„Mi az? Kérdé kíváncsian felesége.

„Tyü a kutya mindenit — tör ki a művészből — tőlem is ellopták.“

IRÓGÉPET

szállít, vesz, becserél,
szakszerűen javít

ECKSTEIN GYULA, IV. Párisi-u. 1. l. em. Tel. 126-06.

Igy játszunk mi

Írók színháza — Kosztolányi kávéházi pódiumon fogja felolvasni a verseit — Nagy Endre konferál — Kis imbisz irodalommal körítve



Anyolcvanas évek vége felé, mint arra a színház- és kávéház látogatóknak „népfölkelő” korosztálya még bizonyára emlékszik, erősen divottak nálunk Budapesten a „Kaffé sántán”-nak nevezett műintézetek, a melyek ugyszólván előfutárjai voltak a rövid idő alatt hatalmas méretékben kibontakozó magyar artista művészetnek. Nagyon sok jónevű és azóta már régen bearrivált művészünk, hogy másokat ne említsünk, *Sarkadi Aladár*, *Gyárfás Dezső*, *Solti Hermin* kezdték ilyen sántánokban pályafutásukat és megállapíthatjuk azt is, hogy a mai orfeumok feltétlenül a megboldogult Mandl-mulatónak, a kedves „Kék Macskának” („*Blaue Katz*”) és a többieknek köszönhetik létezésüket.

A magyar színházkultúra rohamos fejlődésének behatásaképen azonban nemsokára új és ha nem is intellektuellt, de feltétlenül intellektuellnek látszani akaró közönsége képződött a színházaknak. Ez a publikum valószínűen a belé nevelt álszemérmességből kifolyóan teljes részvéltlenséggel sujtotta az addig addig erősen divatozó mulatókat, aminek aztán az lett a következménye, hogy ezek a sántánok, melyeknek utolsó és talán legtipikusabb képviselője az ősbudavári mulató volt, lassankint beszüntették működésüket.

Most nemrég riporterek és téma-hiányban szenvedő hetilapok örömeire feltámadt néhány ilyen mulatós kávéház, de ezekben semmiesetre sem lehet a régi, kedves bohém-mulatók utódait felismerni. Piszkos kis helyiségek ezek, kivénült és elkopott színészekkel, szánalmas tolakodása az izléstelennek a művészethez.

És ezeknek az új férc-sántánoknak anyagi sikerük mégis volt. Nem tudjuk mi az oka, talán a bizonytalan idők idegbomlasztó feszültsége, talán az erkölcs és az izlés meggyöngyülése, de a kaffé-sántánok tulajdonosai mégis súlyos százakat keresnek esténként, ma, amikor minden abszolút irodalommal foglalkozó író egzisztenciáját szinte katasztrófálisan érinti a gazdasági helyzet.

Ez indította erra a magyar írók jelentékeny csoportját, hogy párisi és berlini mintára nálunk is meghonosítsák az irodalmi előadásokat a kávéházakban.

Ennek a vállalkozásnak, ha sikerül, hallatlan mély és fontos kiha-



Vándory Gusztáv és Andorffy Ida
Éva és a férfiak — Magyar Színház
Angelo felv.



Gózon Gyula
Apolló kabaré

tása lesz a magyar irodalomra. A mai színházi rendszernél ugyanis az írók és a színészek munkájának haszna aránytalanul tulnyomó részben nem az íróknak és nem a színészeknek jut. Tőkepénzes, színház-igazgató, titkár, jegyszedő, műszaki személyzet, pénztáros, diszlettervező, világosító, mind az író és a színész produktív munkájából élnek, nem is beszélve a világítás, ruhák és diszletek terén mutatkozó horribilis kiadásokról, melyek közvetve szintén az írókat és a színészt rövidítik meg. Még szomorubb a helyzet a kabaréversek terén. A kabarék majdnem kivétel nélkül fix összegért veszik meg a verseket és ez a fix összeg oly elenyészően csekély (legjobb esetben százötven-két-

száz korona), hogy a költőnek havonta legalább harmin verset kellene produkálnia, ha a mesterségéből akarna megélni. Ennek a kvantitatív túltermelésnek pedig feltétlenül a minőség rovására kell történnie. Az irodalom, mint ebből láthatjuk, nem nyújt már megélhetési lehetőséget és ezért nagyon fontos, hogy ez az „irodalmi sántán” kísérlete sikerüljön. Minden kiadás és költség nélkül hatalmas bevételeket jövedelmezne, ami aztán biztos és nyugodalmatlan megélhetést és alkotási lehetőségeket nyújtana az íróknak.

Az ilyen irodalmi sántának tervét Nagy Endre vetette fel és körülötte csoportosulnak azok az írók is, akik részt vesznek a vállalkozásban.

Munkatársunk felkereste Nagy Endrét, aki terveiről a következőket mondta:

— Külföldi mintára, Pesten is meg akarjuk csinálni az irodalmi kávéházakat, melyekben egy egyszerű és teljesen diszlettelen pódiumon maguk az írók olvassák fel legújabb alkotásaikat. Hallatlanul nagy számban vannak nálunk olyan emberek, akik színházba nem mennek, vagy nem mehetnek, de azért a kávéházba vacsora közben szívesen hallgatnak egy kis igazi művészetet. Az első ilyen irodalmi sántánt én alapítom meg és már az ősszel meg is nyílik a Lantos-kávéházban. A jövedelemben egyformán részesedünk mindannyian aktív résztvevők és így majd lehetővé válik, hogy például Kosztolányi egy verséből a tantiem rendszer alapján hosszú időre elvehesse a megélhetés gondjait. Vállalkozásunk különben főleg a versirodalmat tartja szem előtt és programjának főpontja, hogy a vers iránt;

érdeklődést felkeltse, hogy lehetővé váljék *verspremierek* tartása. A színház tagjai rajtam kívül, aki konferálni fogok: Karinthy Frigyes (szatíra), Kosztolányi Dezső (komoly vers) és Szász Zoltán (társadalmi problémák) lesznek. Remélem, hogy ez a kereseti lehetőség a legrövidebb időn belül elterjed és meghonosul nálunk, ami a számításbavehető kávéházakat fi-

gyelembbe véve legalább négy-ötszáz magyar írónak fog tisztességes megélhetést biztosítani.

*

Eddig az interju. Mi a magunk részéről csak annyit fűzünk még a nyilatkozathoz, hogy őszintén és tisztán szívből kívánunk sikert a vállalkozáshoz, amely nemcsak a kultúrát fogja terjesztetni, hanem az igazi és magyar írók vállairól leveszi a mindennapi kenyér keserű gondját,

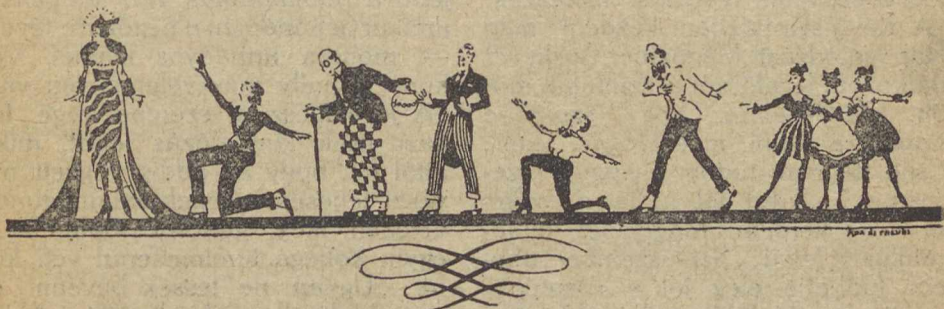
A feltámadás

Drégely Gábor új darabja

Drégely Gábor a világhírű magyar színpadi szerző, *A szerencse fia*, *Az isteni szikra* és *A kisasszony férj* című rendkívüli sikertért vígjátékok szerzője, *A feltámadás* címen új darabot fejezett be. A kitűnő író, akinek munkái Európa valamennyi, sőt Ameriká legfőbb színpadán is fényes sikert aratott a legrutinosabb és legtermékenyebb színműíró és darabjai épp oly jó ismerősei a budapesti, mint a berlini, stockholmi és a newyorki közönségnek. Drégely sikerei nemcsak erkölcsiekben, hanem különösen anyagiakban is nagy mértékben nyilvánulnak meg, mert a kül-

földi előadások tantiéme jövedelme a mai nagy valuta-különbözet folytán szinte hihetetlen összegekre rugnak.

Drégely új darabja az eddigiektől eltérően nem vígjáték, hanem komoly dráma, amelyben három felvonáson keresztül az élet problémáit rutinosan felépített keretben viszi színpadra. A feltámadást már le is kötötte az Unio színházüzem vezérigazgatója, Beöthy László, aki azt a Magyar Színházban mutatja be, ahol Drégely eddigi összes darabjai színre kerültek. A feltámadást a jövő szezón első színdarabjának tervezi az igazgatóság, az idei szezónban viszont *A szerencse fiából* csinát reprimt a Magyar színház. Uray Tivadarral a főszerepben.





Szokott-e lámpaláza lenni?



Az utóbbi időben sokszor törtem a fejemet, hogy ugyan mit jelenthet az a néhány felesleges, avagy némiképp feleslegül ható mozdulat, melyet egyik-másik színészünk vagy színésznőnk a színpadra lépésének pillanatában „elkövet”. Van eset, hogy a belépő művész egy alig észrevehetően rövidke pillanatrászinte visszahököl a nyilvánosság előtt; a másik pedig idegesen, a szokottnál jóval nagyobb léptekkel méri végig a jelenésének kezdetén a színpadot. Nem egy pedig a kezeivel olyan mozdulatokat végez, mintha szörnyen terhére volna ez a testrésze. Lassanlassan az a meggyőződés alakult ki bennem, hogy e kadves, apró, alig észrevehető jelenségek tulajdonképpen a színpadralépés pillanatában támadt lámpaláza, vagy mondjuk kis izgalmi eredményei.

Elhatároztam, hogy magukhoz a művészekhez fordulok, közvetlenül a színpadra lépésük előtt, hogy a feltevésemnek igazolást szereznek.

A Revú-színházban kezdem meg a tapogatódzást. Magazinér Böskével találkozom legelőször a színpalak mögött. Kérdésemre, hogy szokott-e lámpaláza lenni, mosolyogva feleli: „Csak ha nem tudom eléggé a szerepemet.” „S ha jól tudja a szerepét?” — kérdem. Magazinér diplomatikusan feleli: „Színészember sohasem tudhatja elég jól a szerepét.” Galetta lesujtó fölényrel szól közbe:

„Hát van kérem lámpaláza a világon? Erdemes is lenne a valuta mai állása mellett, . . . Gallai kecses piruettel elemzőzik: „Miről van szó? Lámpalázról? Megirhatja bácsi, hogy én csak akkor tudok jól játszani, ha lámpalázam van.” Nevetve felelem: „Észerint hát mindig lámpalázás, minekutána aligha látta még valaki rosszul játszani?” Mire Gallai nagyot bólint: Biz ugy van, nem mondhatok mást, nekem a lámpaláz egyetlen hatásos doppingom.” Horthy mester csufondáros mozdulatot csinál a kezeivel: „Ugyan ne tessék ezekre az „alszínészekre” hallgatni. Igazi színésznek csak akkor van lámpaláza, amikor előleg végett a direktorhoz fordul.”

Eme — ugyan érdekes, de sehogyse egybevágó — vallomások után további adatokért a Nemzetibe rándultam át. A Népszerű Tutyu, akarom mondani Horvát Jenő ugy néz rám, akár valami özönvíz előtti csodára, ahogy a lámpalázás teoriámról beszélgetni kezdek. „A Nemzetiben legföljebb a publikumnak van lámpaláza, amikor néhanapján a nézőtérré téved” — mondja ármányos képpel. Várkonyi Mihály más véleményen van: „A jó színész a szerepe vége felé kezd csak lámpalázás lenni, mikor attól fél, hogy az addig végzett művészi teljesítményének valami gonosz véletlen még gáncsot vethet.” Az egyik kolléga türelmetlenül veti közbe: „Ugyan ne tessék bevenni ezt az akadémikus kijelentést. Ahogy

mi tudjuk, Várkonyi mindig lámpalázzal lép a szinpadra, valahányszor az utcán előzőleg nem rohanják meg az autogrammkérő médikék. No igen, mert akkor már attól tart, hogy sápadóban van a népszerűsége." Hettyei Aranka csitítólag szólal meg: „Ugyan hagyjátok egymást! Jól tudjátok, hogy hol a tehetség kezdődik, a lámpaláz ott végződik. Vagyis a tehetséges emberek egyszerűen nem vesznek tudomást a lámpalázuk létezéséről.” Rózsahegyi kicsinylően csóválja a fejét: „Minek annyit beszélni; valamennyien tudjátok, hogy a rossz szerep mindig lámpalázzal jár.” — „És a jó szerep?” kérdem gyorsan közbevághva — mire Rózsahegyi mester lesujtó tekintettel néz rám: „Hát van eléggé jó szerep a világon?”

Már látom, hogy a disputa tulságosan komoly jelleget kezd öltetni, ezért gyorsan elköszönök s néminemű vidámságok céljából átruccanok az Apolló-kabaréba. Ujvári gyorsan és radikálisan végez a kérdéssel: „Lámpalázam legfőljebbolyankorvan, mikor valamelyik ujságíró ismerősöm keresztkérdések alá vesz.” Szerencsémre Pártos Gusztáv már kedélyesebb: „Határozottan drukkolok, szóval lámpalázam van, ha az elsősorok egyikében véletlenül megpillantom valamelyik hitelezőmet. Mert hát képzelje csak úram, micsoda ribillio támadna, ha egyik hirtelenül oda kiáltana hozzám a szinpadra: „Pártos ur emlékszik-e arra a bizonyos háromezerre még?” Bizonytalmenten belesülnék a szerepembe, — avagy a mi még rosszabb: képes volnék stande pityere megfizetni a rettenetes summát.” Németh Juliska, a kabaré primadonnája tartózkodóan szól: „En a lámpalázamról aligha beszélhetek, miután eddig még nem igen találkoztam vele. Szépen elkerüljük egymást, mint két ősi ellenség. A kis Mihályi Vilcsi csilingelő kacagással mondja: „Bizony,



Vágó Béla

Angelo felv.

Éva és a férfiak — Magyar Színház

én nem tagadom, lámpalázias vagyok egy kissé, de hát van ez ellen egy igen jó gyógyszer, ami előbb-utóbb biztosan beválik s ez a közönség tapsa.” Igazat adok a kis művésznőnek és besietek a nézőtérre, hogy a tapsaimmal magam is hozzájáruljak a „lámpalázak” kurálásához.

Az interjúknak azonban eme ponton természetesen végük szakad.

Színházi

vacsorákra kiválóan alkalmasak Fleischmann, Polacsek elismert különleges

felvágott és kolbászaru gyártmányai. (Gyár: Budapest, VII., Holló-utca 11.)

**** Telefon: József 128-60 és 123-67 ****

My dear editor

Mark Twain, Paulini Béla és Székely István darabot irtak

A színházba járó közönségnek nemsokára rendkívül kedves meglepetésben lesz része. *Paulini Béla* a furcsábbnál furcsább tréfák nagymestere, akitől már régóta várjuk, hogy tréfaival színpadra lépjen, rövidesen bemutatkozik mint színpadi szerző. Egyenlőre kabarékban jön ez a nem tulságosan fiatal, humorában azonban annál frissebb író. Együttal hirt adhatunk arról is, hogy *Székely István*nal, a tehetséges humoristával együtt, most egy háromfelvonásos komédiát fejeztek be, amelyet *Mark Twain* egyik klasszikus novellájának ötletéből irtak. Akik olvasták a darabot, a leg-

nagyobb elragadtatással beszélnek róla. Egy másik háromfelvonásosról is szó van, amelyet *Paulini* „Hopcihé” címmel ír. A *Mark Twain*-*Paulini*-*Székely* darabot a legközelebbi napokban kiviszik — Amerikába. A szerzők különben ezt mondták egymásról munkatársunknak:

Paulini Béla mondja:

— *Székely István* egyike a legtehetségesebb embereknek azok között, akiket ismerek. (Magamat nem ismerem, még ma sem.) Az, hogy fiatal, az igazán nem baj. Majd behozza . . . Lesz ő még öreg is . . . Különben őszintén örülök, hogy hallgattam rá és végül is nekiláttam a színdarab írásnak. Én ugyanis hosszú ideig azt hittem, hogy az nagyon nehéz dolog. És többször gondoltam ilyeneket: hogy lehet az, hogy az az Iksz, az az Ipszilon, az a buta kölök, össze tudott hozni egy darabot? Most beláttam, nem is igaz, nem is nehéz . . . Az ember belefog, írja, írja, egyszerre csak kész. Az igaz, hogy ennél *Székely* sokat segített, illetőleg *Mark Twain* is segített, de már a második háromfelvonásosomat teljesen a magam lábán irtam, vagyis a magam lábával. Ez utóbbi is elkészül innen-onnan. A vége már kész, csak az első felvonást kell még megcsinálni, ah igaz és a másodikat. Csak annyit jegyzek még meg,



Várady Ily és Z. Molnár

Angelo felv.

Év a és a férfiak — Magyar Színház

Dohánypác

valódi egyiptomi a legrosszabb dohányt is finommá és illtossá teszi. Kapható **CITY DROGÉRIA** IV., Eskü-ut 5. és **HONVÉD DROGÉRIA** Attila-körút 2. 100 g. dohányhoz elegendő próbaáveg ára 15 korona 1/2 kg. dohányhoz elegendő adag ára 35 árona és postaköltség

hogy a darab legjobb részleteit Székely István írta. Továbbá Mark Twain.

Székely István mondja:

— Paulini Béla, akivel most egy háromfelvonásos komédiát fejeztem be, nem tehetségtelen. Nagyon örülök, hogy e helyen is alkalmam nyílik Pauliniról dicsérőleg nyilatkozhatni és igaz öröömnek kifejezést adni. Ugy van, örülök, hogy Paulinit felfedezhettem a színpad számára, aki — nyilván, — kijutva szárnyaim alól, a jövőben, esetleg önnálló művekben is igazolni fogja róla táplált jó véleményemet. Azt hiszem, keresve sem találhattam volna megértőbb, igyekvőbb és szorgalmasabb társszerzőt, aki nálánál halálosabb komolysággal hordotta volna szíven a komédia sorsát. Na, különben majd meglátják. Hogyan kerültem össze Paulini Bélával? Nagyon egyszerűen. Szóltam neki. A Rákóczi-uton . . . Szóltam neki, szóltam, szölogattam . . . Többször szóltam neki, végre megírtuk. Csak annyit jegyzek még meg, hogy a darab legjobb részeit Paulini Béla írta. Továbbá Mark Twain.

*

Éjfél után pár perccel az ágyban kaptuk a következő nyilatkozatot:

My dear editor!

Napzártá után hallom, hogy Paulini Béla és Székely István barátaim egy novellám ötletéből kiindulva darabot írtak. Hogy ez nekem nem jutott eszembe! . . . Hogy ez a novella milyen jó darab téma! . . . Mennyit kereshettem volna vele! Mindazonáltal boldog vagyok, hogy végre én is színpadra kerülhetek. Ezenfelül meglegéddel veszem tudomá-



Simon Marcsa és Tözs Jenő Angelo felv.
Éva és a férfiak — Magyar Színház

sul, hogy még akadnak bec sületes férfiak, akik nem tagadják le, hogy közöm van az ötletükhöz. Egész elszoktam tőle. Good by.

Mark Twain szelleme.

Ezt az utóbbi nyilatkozatot levonathan megmutattuk Paulini Bélának: mit szól hozzá? A kitünő humorista arca elkomorult és így szólt: Csak eszébe ne jusson azt kívánni, hogy egyikünk vigye fel megmutatni a darabot még kéziratban. Mert, hogy kíváncsi rá . . .

Zongorák, cimbalmok mű-
vészi hangolása és javítása.
Óreg hangszerek becsérelése
SÁROSSIM.
zongorahangolási - vállalata
Budapest, V, Korall-u. 10, f. 1



HULL A HAJA?

Tegyen kísérletet a „**SELLŐ**” biztos
hatású hajnövesztő krémmel. Kapható a
VÖRÖSMARTY gyógyszerertárban
(Vörösmarthy-utca és Szondy-utca sarkán)



Herz Ernőné, énektanárnő

Herz Ernőné énektanárnő iskolája múlt vasárnap rendezte első házi matinéját. A rövid idő óta fennálló iskola növendékei valóban művészi produkcióban részesítették a hallgatóságot. Radány Böske a Pillangó kisasszony nagy áriáját énekelte finoman kidolgozott nűánszokkal, nagy terjedelmű, kitűnően iskolázott hangjával. Székely Ignácné a Tosca nagy áriájával, dr. Székácsné az Aida részleteivel arattak sikert. Schlesinger Panny és Szabó Bella műdalokat adtak elő megértéssel, kedvesen. Herz Lilly, Liszt Valse Impromptu-jét zongorázta, művészi kézséggel, nagy jövőt sejtető technikával, Rohonczy Mihály a Király Színház tagja csengő meleg baritonjával adott elő dalokat. Kár, hogy a Király Színház nem foglalkoztatja eléggé. A matiné végeztével a növendékek lelkesen ünnepelték, szeretett tanárnőjüket, Herz Ernőné.

A kupléénekes.

*Arcán markáns, érett vonások,
mindenkit érdekel.
Csak annyit tudnak róla, hogy
kuplékat énekel.*

*Este, ha villanyfény ragyog
a csillárok alól,
a függöny elé lép s egy-egy
kupléverset dalol.*

*A közönség tapsol neki,
ő főt hajtva felel.
A zenekar felbug s ő egy
uj kuplét énekel.*

*És lehet eső, hóvihar,
ő sosem marad el.
Ha bánkódik, vagy ha vigad —
csak kuplét énekel.*

*A zenész néki komponál,
a költő néki ír.
És ő mindent végigdalol,
dalol, ameddig bír.*

*Hogy van-e egyéb óhaja? . . .
Senkit sem érdekel,
Csak annyit tudnak róla, hogy
kuplékat énekel.*

Somlyó Zoltán.



Péchy Erzsit elítélték

Péchy nyilatkozik a választott bíróság döntéséről

Az a nagy primadonnaválság, amely a szezon legelején kavarta fel a szenvedélyeket a színházi világban és adott számtalan szóbeszédre és vitatkozásokra alkalmat, hosszú idő után sem csillapodik le, sőt folyton újabb részletekkel gyarapodik. Amikor megtörtént az ismert primadonnacsere, amely szerint Kosáry Emmi és Király Ernő a Városi Színházhoz szerződtek és erre viszont Péchy Erzsit és Galetta Ferenc közös elhatározással a Revühöz, mindenki azt hitte, hogy az ügy ezzel be van fejezve a színházi primadonnaválságok szabályai szerint. Korántsem így történt azonban a dolog. Péchy Erzsit csak száz estére kötötte le magát a Revü Színházhoz és ez a bizonyos századik est a Pünkösdi rózsa szenzációs sikere folytán már gyorsan közeledik. A Revü igazgatósága újabb tárgyalások után ígéretet kapott Péchytől, hogy továbbra is megmarad a színháznál, ha azt megfelelően átépítik.

Péchy közben tárgyalásokba bocsátkozott Beöthyékkel a Király Színházhoz való szerződtetése ügyében. Beöthy a multak tapasztalatain okulva, érezte hogy ez nem egészen jogos eljárás. Választott bíróságot hívott össze tehát annak eldöntésére,

hogy kihez tartozik Péchy, a Királyhoz-e, avagy a Revühöz? Ez a bíróság Péchy Erzsit szavazattöbbséggel a Király Színháznak ítélte.

Felkerestük Péchy Erzsit, aki a választott bíróság döntéséről a következőket mondotta:

— A Revü Színházhoz Wertheimer igazgatóval történt megállapodásom alapján száz estére szerződtem le. Ez a terminus már a befejezés felé közeledik és nekem gondolnom kellett arra is, hogy a szerződés lejártával mit fogok csinálni. Volt ugyan már megállapodásom a bécsi Theater an der Wien operett-színházzal három szezonra, de miután eltökélt szándékom, hogy Magyarországot nem hagyom itt, lemondtam abbeli tervemről végleg, hogy külföldre menjek. Tárgyalásokba bocsátkoztam tehát Beöthy igazgatóval a Király Színházhoz való szerződtetésem ügyében, amikor a Revü Színház igazgatósága azt az ajánlatot tette nekem, hogy maradjak továbbra is a színház kötelékében. Megvallom őszintén mindig nagy örömmel és kedvvel játszottam a Revü Színházban, csak egyetlen dolog bántott, az tudniillik, hogy a színház kicsiny, kevés befogadó képességű és még mindig

Egyes könyveket, valamint egész könyvtárakat legmagasabb áron vásárol

ELEK IMRE könyvesboltja
BUDAPEST, V., VÁCZI-KÖRUT 42. SZ.

inkább mulatóhelynek vehető, mint komoly és rendes operettszínháznak. Ezért elhatároztam, hogy csak abban az esetben maradok meg a Revünél, ha az igazgatóság a színházat átépítteti azaz a nézőterét és a szinpadát kibővítik, miáltal ez a kis színház rendes operettszínházzá alakul át. Így állapodtam meg a Revüvel. Az átalakítás azonban egyre késett, úgy hogy elhatároztam, hogy nem várok tovább és reflektálni fogok Beöthyék többszöri ajánlatára. Tárgyalni kezdtem velük, ami ellen azonban a Revü tiltakozott avval, hogy írásos *igérete* van tőlem, hogy továbbra is megmaradok náluk. A felmerült bonyodalmak elintézésére Beöthy a Royal Orfeum igazgatósági szobájában választott bíróságot hívott össze annak eldöntésére, hogy kihez köt a szavam: Beöthyékhez vagy a Revühöz. *Hangsúlyozom, hogy ezt a bíróságot nem én hívtam össze*, munkájába, tárgyalásaiba egyáltalán nem folytam be és így én az egésznek csupán passzív szereplője vagyok. A választott bíróságban a Revüt dr. Szákh János és Halmay Árpád képviselte, míg az Uniót Roboz Imre és dr. Kovács Jenő. Elnök dr. Kovács Marcell kuriai bíró volt. Én természetesen nem voltam jelen, csak a döntésről értesítettek, amelyen az én álláspontom győzött. A bíróság ugyanis kimondotta, hogy én csak arra az esetre ígértem a Revünek szerződést, ha a színházat átépítik. Ez a feltétel azonban nem következett el és nekem jogomban áll a tárgyalásokat Beöthyékkel befejezni.

— És mindezek után hol fog a jövő szezónban fellépni művésznő — kérdeztük Péchytól — mert ami történt az meg nem végleges elhatározás csupán tárgyalás volt. — Az a jövő titka — válaszolta mosolyogva — Őszintén szólva még magam sem tudom, hogy hol. Azt azonban megmondhatom, hogy az ügy évvel koránt sincs befejezve, hanem még további fejlemények is várhatók.

Egyelőre tény az, hogy a Pünkösdi rózsá-ban játszom nagy sikerrel, amely már gyorsan közeledik a századik jubileumi előadáshoz.

Wertheimer Elemér a Revü Színház igazgatója a következőkben nyilatkozott az ügyről:

— Én mint a Budapesti Színház igazgatók Szövetségének tagja természetesen alávetem magam mindenkor hivatalos bíróság döntésének. A választott bíróság Beöthyék javára döntött a primadonnaválságban és evvel az ügy egyelőre befejezést nyert. Hogy milyenek lesznek a fejlemények azt magam sem tudom. Ugy értesülök azonban Péchy Erzsébet állítólag alá is írta szerződését, amely őt több szezónra az Uniós színházaihoz köti.

R Ó Z S Á

== SZÜCS ==
IV. KIGYÓ-TÉR 1.

Szőrmék megóvásra elfogadtatnak



Színinövendék Kabaré az Utazókulál



Belépni csak estélyi ruhában illik...

A budapesti színinövendékek már régóta panaszkodnak, hogy nem igen van alkalmuk a közönség előtt szerepelni, ami pedig a jövődi karrierjük szempontjából nagyon is aggasztó dolog. Ennek elhárítása végett elhatározták, hogy egy nagy kabaré és hangverseny-estélyt rendeznek, amelynek befolyó jövedelme a színinövendékek alapítandó egyesületét, az „Uj Fészek”-et fogja illetni. A rendezést a Boross—Somlár iskola vállalta magára az iskola szellemének megfelelően humoros alapon és a mult hét egyik estéjén az Utazók Gyár-utcai helységének disztermében

hogy ezen a napon mennek legroszszabbul a színházak és a közönség annál nagyobb számban fog a kabarén megjelenni. És tényleg nagyszerűen zsufolt családí kabarét élvezhettek végig a résztvevők.

Az Utazók nagytermében felállított székeken csupa rokon, mama, nagynéni, jóbarát és egyéb hálás publikum foglalt helyet és izgatottan lesték, hogy mit tudnak majd produkálni az ifju és ambiciozus művészek és művésznők. Néhány fiatal színházi ujságíró is feltűnt az első sorokban, akik „csak magáról irok művésznő” csatakiáltással főzték a kabaré nőnemű résztvevőit. Sőt két kiváló kabaré dramaturgot is — az egyik különben népszerű lapszerkesztő — fedeztem fel, akik csendes megadással tűrték a kedveskedéseket, amelyekkel a reménykedő színinövendéknők elhalmazták.

A bejáratnál elhelyezett ruhatárnál gyanutlanul levettem harcedzett téli-



a Boross—Somlár iskola növendékei huszonkét koronás belépőjegyekkel tényleg megcsinálták a régóta várt kabarét. A hangverseny élelmes rendezői valószínűen azért választották a hétfői napot, mert ugy vélekedtek,

Szőrmeárukat és vadbőröket veszek és
becserélek, szücsmunkákat olcsón készítek
LEBLOVITZ szücsmester, Üllői-ut 95. Tel. J. 6-24

PINTÉR ESZTER

női divatterme, szabószati és varró szakiskolája

Telefon 57—30

BUDAPEST,
IV, Mehmed szultán-ut 5.
(Museum körné)

kabátomat és megszokott csukaszürke zakómban vidáman baktattam befelé a jeles mulatságra, amikor az ajtóban egy súlyos kéz nehezedett vállamra. Hátrafordultam és meglepetten tapasztaltam, hogy a rejtelmes kéz egy testhezálló csinos frakkban folytatódik. A jólálló frakk gazdája szemrehányóan intett felém:

— Kérem kedves mester belépni csak *estélyi* ruhában illik . . .

Épp védekezni akartam, hogy még csak délután van, amikor ő közbe vágott jóakaratosan:



A duett

— Különben a kabaré főrendezője vagyok — tette hozzá minden eshetőségre készen — ez egyszer megbocsátok — tessék csak bemenni...

Beléptem. A teremben nagy sötétség, elől kis dobogó, amely függönynyel van elkerítve. Épp folyt az előadás *Sardou Boszorkányok*-jának egyik jelenetét adták roppant érdekesen és újszerű felfogással. A kis színpadon semmiféle díszlet sem volt, hanem evvel szemben hátulról ki-világított a központi fűtés rézbetétes melegítő csöve. A jobboldalt egy

vaskályhaellenző diszelgett, rajta egy kereszt. Ezt összesen bibornoki teremnek kellett elképzelni. A színpadi világítást egy nagy izzólámpa képviselte, amelyre egy cukordoboz fedelét szerelték fel ellenző gyanánt és valószínűen ez a cukordoboz keltett szomorú reminiscenciákat a közönségben, amely némán és csendesen ült a helyén, mert a dobozon egész tisztán olvasható volt, hogy öt kiló cukor *hat* korona. A színinövendékek mindezek ellenére nagyszerűen játszottak, különösen Szende Matild, aki megrázó erejű alakítást produkált, akár csak egy nagy művésznő. A kedves *Vásárhelyi* Ferenc, a kabaré főrendezője és Törzs hangjának pompás utánpótlója a középkori spanyol biboros szerepében, pompás női kalapjával keltett derűtséget. Bizonyára nem volt más kéznél, de azért jól játszott ő is.

Most azután sűrűn egymásután következtek a számok. Roppant bájos és kedves jelenet volt látni ezeket a kis színinövendékeket — legtöbbje életében először lépett a világot jelentő deszkákra — amint elfogódva és iszonyu lámpalázzal játszottak. Egy szökehajú, csikos ruhájú kis bakfis, zsakettes partnerével adott elő valami angol táncduettet iszonyu lámpalázzal. A tánc közepén hirtelen kétségbeesve megállt, mert nem tudta folytatni és ijedten nézett le a publikumra. A hálás és jó közönség azért megtapsolta, de a kis fruska félig sirva ment be a mamájához azzal, hogy „lecsuszott.” Különben nem mind volt ilyen félénk. A temperamentumos Ákos Paula például Vigh Ernővel egy gyors táncszámot adott elő. Táncközben a kis fekete

WAGNER

„HANGSZERKIRÁLY“-nál
(Budapest, József-körút 15.)
HEGEDÜK

háromszáz koronától fel-
jebb ismét kapnak 0 0 0

művészno egyszerre csak minden ok nélkül dühösen megállt és energikusan szólt le a zongoristának:

— Kérem, tessék lassabban játszani, így nem lehet táncolni...

Erre egy nagyszerű jelenet következett. Az öreg zongorista bácsi kikérte magának, hogy neki akárki is dirigáljon. Am a kis művészno sem hagyta magát és alaposan visszafelkeselgetett az önérzetes zongoristának, aki erre ott akarta hagyni a zongorát. Azután a közönség is közbeszólt és kibékítette a harcosokat, mire az előadás nyugodtan indult tovább és Paula győzelmi mosolylyal folytatta a táncot. Bereczkyné Erzsike dalokat adott elő. Juhász Magda Gabányi Bélával duettet énekelt. A falakon függő régi utazó hírességek szomoruan néztek le a profán mulatságra, mint akik nem is sejtik, hogyan kerültek ide...

Előadás után kivilágosodott a nézőtér. A rendező kilépett a függöny elé, egyrészt konferálni, másrészt megnézni, hogy maradt e még valaki a teremben. Bejelentette, hogy az előadás után táncverseny, szépségverseny, gyorsrajzolás és zsúrtávíró lesz, amelyek mind egy-egy jól sikerült multság elengedhetetlen feltételei. A táncverseny első díja két kiló kockacukor és a szépségversenyé egy eleven tyúk volt és nem is csoda, hogy mindkét verseny örült dühvel indult meg a győzelem pálmájáért.

A nagy táncolás közben tettem azt a felfedezést, hogy a bálban összevissza két frakk van jelen. Az egyik a szigorú főrendező uron, aki az ajtóban megfogott és leszidott az estélyi ruha miatt, a másik pedig egy ifju vendég.

De megfigyeltem azt is, hogy egyszerre ketten soha nincsenek a teremben, mindig vagy az egyik, vagy a másik feszít büszkén a frakkban. Miután nagyon egyforma termete

van mindkettőjüknek, rosszat sejtettem. Megvártam az első kedvező alkalmat és utánalopódtam a főrendező után, amint az egyik mellékszobába surrant. Benéztem óvatosan az ajtó hasadékan, hát látom, hogy a szigorú rendező épp leveti frakkját és átadja az előtte mélyben várakozó ifju vendégnek:



A frakk

— No most Ön van soron — mondta boldogan és átnyújtotta a frakkot — tíz perc múlva ökvettenül jöjjön vissza!... El ne felejtse!...

Az ifju büszkén lépett ki a frakkban a táncterembe és tízpercre rá a máris könnyedén vetette oda kollégáinak — óh kérlek, elég jól áll... mindössze tízezer koronába került... (k. z.)

Dalszínház-u. 10. III. em.

o o alatt van o o

Bán Béla és Dr. Deutsch fogmű-
terme.

Színészeknek és színházi alkalmazottaknak 20% engedmény.

PAPP REZSŐ

fényképészeti műterme

BUDAPEST, IZABELLA-TÉL 5.

(Magyar színház mellett)

VÖRÖS AZ ORRA? Használjon Elli-féle orrkremet. Elmulik az orrvörössége és szép orra lesz.

MAYER ELLA kozmetikai intézete
Budapest, VI. ker., Andrássy-ut 84. szám. II. emelet

Szinpadi írók első darabjaikról

Földes, Bakonyi, Drégely

A Villamosvasutak igazgatóságának egyik hatalmas, teremszerű dolgozószobájában fogad Földes Imre igazgató ur, annyi nagysikerű szindarab szerencsés szerzője. Ahogy a legelső szinpadi próbálkozásai után érdeklődöm, huncut mosollyal ezt mondja:

— Hát ha éppen érdekli, kénytelen leszek önt a messzi gyermekkoromba visszavezetni. Harmadik elemista voltam, mikor Kolika nevű vigyázónak kinevezett osztálytársam sok kegyetlen felírását megbosszulandó, megírtam az első színművet „Kolika ur álma” címen. A darab két felvonásból állott. Az első felvonásban sok bolond galiba után végre elköltözik Kolika ur az árnyékvilágból, míg a második felvonás hatalmas és megrázó költői igazságszolgáltatással mondja el, hogy miként próbálkozik a főhős szelleme a ményországba besomfordálni, mint csipi el őt Szent Péter, és rugja ki az égbolt előcsarnokából; hogy lázadnak fel az ördögök is az ellen, hogy hogy a soraik között Kolikának a szelleme helyet foglaljon, míg végre a szegény pára a sötét világűrbe taszítatik ki s ott bolyong még ma is, ha ugyan azóta valahogy az ég irtalma meg nem könyörült rajta. A művet az egyik tízpercben Kolika ur meg az osztály jelenlétében ünnepélyesen felolvastam s hozzá még határozott sikerrel, amennyiben attól kezdve Kolika ur az osztályban valósággal lehetetlenné vált, csakhamar visszalépett a vigyázói állásából, sőt a darabom nyomában járó csipkedések, ugratások elől egy másik elemibe menekült. Minekutána a drámai muzsa ilyen hamar alájegyzett magának, néhány éven keresztül makacs hallgatásba burko-

lództam. Negyedik realista koromban aztán újabb szinpadirodalmi kirándulásra szántam el magamat. Megpályáztam a Tudományos Akadémia egyik díját „Péter király” című verses drámámmal, természetesen minden siker nélkül. Később, már hatodik realista koromban ugyancsak előrukkoltam egy újabb drámával. „Beatrix királynő” volt a címe s az Akadémia Teleki-díját szerettem volna elnyerni. Ezt ugyan Zivuska Andor valamelyik műve vitte el előlem, de igen nagy elégtételemmre szolgált, hogy Rákosi Jenő a pályázatról leadott jelentésében a darabomról dicsérettel emlékezett meg. Több sem kellett nekem. Pár nap múlva ünneplőbe vágtam magamat és édesapám kíséretében merészen beállítottam Rákosihoz. Az életem egyik legfeledhetetlenebb óráját éltem akkor át s alig tudtam betelni a nagy publicista és esztétikus buzdító, jóakarattól sugárzó szavaival. Ez az óra aztán végképen döntő volt a későbbi drámairói pályám kialakulására. Körülbelül két évvel ezután a Akadémia Kóczán-díját nyertem el s később még négy ízben részesültem pályadíjakban, míg végre az első szinpadi sikerek is lassan rámmosolyogtak.

Bakonyi Kálmánt, annyi nagysikerű operett szövegíróját a Földmivéleési minisztériumban levő hivatalában kerestem fel. Kissé zavartan és elfogódva néz rám az asztalán heverő aktatömeg közül, ahogy ifjúkori szárnypróbálgatásait firtatom:

— Ne vegye rossz néven, ha a sürgős elintéznivalóim következtében csak amugy kutyafuttában reflektálhatok szíves érdeklődésére. Hát hogy elkezdjem, a szinpadi mániám biz elég korán ütközött ki belőlem. Már mint hatod- és heted gimnazista szer-

felett sűrűn szerepeltem a nagyvárad gimnázium önképzőkörének ülésein irodalmi kísérleteimmel s ekkor kezdtem az első színpadi tervekkel is foglalkozni. Miután a dráma és színdarabírás elméletével alaposan megbarátkoztam, sebtiben megírtam a „Hannibal“ című verses tragédiámat. Szükségtelen tán hozzátennem, hogy korántsem a nagy nyilvánosság számára, hanem önönmagam, illetve az elméletem igazolására. A „Hannibal“ vésszesen komoly mű volt, jambusai oly méltóságteljesen hömpölyögtek tova, akár egy jólnevelt alföldi folyó habjai. És épp oly jól el is lehetett mellettünk szundikálni, miként valami mormogó, duruzsoló víz partján a nyári éjszakában. A legközelebbi darabom az

„Erzsébet királyné“ volt, szintén verses dráma s épügy a fiókom számára mint az előbbi. Közben Szegedre költözött át a családom s már ott írtam meg a „Treszka“ című operett szöveggönyvét, ugy huszonegyéves koromban. Ugyanerre az időre esik ismeretségem a velem körülbelül egyidős Huszka Jenővel s ő volt az, aki a „Treszka“ számára zenét írt. A darabunk Evvához is elkerült — a Népszínház akkori direktorához — de hát, szerencsénkre Evvától a darabot azzal kaptuk vissza, hogy nem használhatja. Azért mondom, hogy szerencsénkre, mert később Huszka a darabhoz írt zeneszámokat használta fel későbbi nagysikerű operettjeinkben a „Tilos a bemenet“ és a „Bob herceg“-ben, melyek ré-

*Portino sempre nel cuore
l'immagine dell'amico Kardos
o di Komedia, che ho visto in
mio archivio. Essi mi pare
hanno sempre dello bello
dopo.*

*A István Kardos e
Komedia, miei cari amici,
ei, vedano i sensi della
mio più profondo gratia
subito e successa.*

*Romano Stefano Nicola
di Capriata*



Stefano Romano, a palermoi Rassegna Siciliana munkatársa
a Komédiához

vén tudvalevően nekem is sikerült titkos drámairói minőségemből a szinpadra kieveznem.”

Drégely Gábor kerületi főmérnök urat szintén a hivatalában sikerült megközelítenem. Érdeklődésemre a következőket mondja:

„Igen sajnálom, ha drámairói tevékenységemről szólva, egészen 15



Heltai Jenő

éves koromig kell a múltba visszafárasztanom. Igen, a Markó-utcai reál ötödik osztályu tanulója voltam, amikor szenvedélyesen macacs színházlátogatásaim eredményeképp a legelső drámai alktásomat összekalapáltam. A címe „Bűnhódés” volt. A dráma jótulajdonsága az volt, hogy a szereplők javarésze a négy felvonás folyamán rendre jobblétre szenderült s a végén a főhős pusztá részvétből föbelőtte magát, hogy kövesse a darab szerencsétlen személyeit. Nem csoda, hogy ez a tömeghalállal ékeskedő rémdráma szörnyen büszkévé és elkapatottá tett engem s hamarosan nyilvános színrehozataláról kezdtem ábrándozni. Benyújtottam hát sok habozás nélkül egyenesen az óbudai Kisfaludy-színházhoz, ahol — még a mai napig is rejtély a számomra, hogy hogyan, miképen, de mégis — színrekerült s megért „en suit” összesen egy előadást. A közönség a bemu-

tatót — darab komor tendenciája mellett is egyszerűen végigkacagta s minden egyes szereplő kimulását hangos tetszéssel fogadta. Ki van még hátra? „Hány él még?” hangzott minduntalan a tréfás kérdés. Szóval a darab menthetetlenül elbukott, mindamellett, hogy a főszerepet a társulat egyik oszlopa: Krémer Sándor, a későbbi szatmári szinidirektor alakította, aki különben elég jó komikus volt, de sehogyse tudott a darabom tragikus légkörébe beleilleszkedni. A bemutató végén még egy tragikomikus eset is történt. Az osztálytársaim s iskolatársaim, akik szörnyen büszkék voltak az én drámairói debümre s a bemutatón tömegesen jelentek meg élükön Földes Imrével, aki mint hetedikés szintén a titkos drámairók szektájához tartozott s szerfelett bosszantotta, hogy én az ötödikes megelőztem őt a színrekerülésemmel — mondom, az iskolatársaim az előadás után összegyülekeztek a színház udvarán és



Lengyel István

fenyegető magatartással vártak a direktorra, aki — szerintük — főoka volt a darabom balsikerének. A zangolás, tüntetés oly hatásossá foko-



Tóth Árpád

zódott, hogy rendőri karhatalomnak kellett a fiukat a színház környékéről eltávolítani.

Nem csoda ugyebár, hogy ilyen zajos siker után csak felfokozódott a színpad iránti hajlandóságom s az önképzőkori matinékon egymást érték a verses egyfelvonásos dramolettjeim. Már műegyetemi hallgató voltam, mikor a „Lelkek” című első regényem megjelent, követte a „Nagy vásár” című az „Ország-Világ” hetilap hasábjain. A kritika regényeimről azt állapította meg, hogy azok nem egyebek, mint regényalakba öntött szindarabok. Ezekután mi maradt még hátra számomra, minthogy végleg a színpadirodalomra adjam a fejemet. Rövidesen, 23 éves koromban megírtam a „Szerencse fia” című színművemét, mely nemcsak itt Pesten, hanem sok külföldi városban is meghódította a színpadot.

Káldor Márton

Saját gyártású pazar nyakkendő, frakkingek, kézelő-
o o gombkészletek o o

Nyakkendőház

IV. ker., Kigyó-utca 5. sz.

V., Deák Ferenc-utca 14.



Pénz, pénz, pénz

Uj darabot ad elő a
Télikert,
ennek bátran jósolhatunk
szép sikert.
Ilyen cím, sokat lendít egy
darabon,
és még hozzá háromszoros
alapon.

A „forró” esték

Most, hogy ime a tavasz így
közeleg,
a nyári szezonhoz érünk
közelebb
s így amit eddig oly hiába
lestek,
jönnek majd a „forró”
színházi esték.

Konkurencia

Beöthy megszerezte a
Bel-városit,
s színházakat egymás mellé
párosít,
Városi színháznak ez nem
tetszhetik,
ezért lesznek majd a legszebb
heccек itt.
Mutatkoznak jelei e
konkurens láznak
és van ráció ebben,
hogy a Királysínházzal szemben
a Városit elnevezzék
„sirály” színháznak.

— herósz —

A kis Pártos

Mindenki így beszélt róla. Az is, aki ismerte, az is, aki csak hallott róla, hogy Paganini és Joachim más-más veretű zenéjének egy új mindenkinél fényesebb prototípusa van fejlődőben. Szegény, drága kis Pártosom, sok férfiasan fegyelmezett és művésziiesen magasrendű munkád, dolgoz fejlődésed után gyönyörű sikerek helyett azt kell rólad írnom, hogy a földi muzsikát már kimerítetted. Angyalok karát oktatód most a muzsikára, szomorú, boldog kis Pártosom . . .

*

1908-ban történt. Nagyobbacska fiuk jártunk a jól ismert Fodor zeneiskolába Anisz Aladárhoz (akkor az Opera zenekarának tagja, később rendezője), hegedűt tanulni. Feltűnően komoly arcú, talpig fekete hölgy hozott be magával egy négy évesnek látszó csöpp, hosszú haju fiúcskát. Viaszkos vászonba takart kis hegedűjét hóna alatt hozta, fejében az a széles, fekete kalap, amely később is olyan jellegzetessé tette. A kis Pártost hozta az édesanyja. Ettől a pillanattól kezdve megtanultam, hogy ez a két-egy személy elválaszthatatlan egy fogalom. A talpig fekete kis Pártost pillanatra sem lehetett az édesanyja nélkül látni. Így volt ennél a bemutatásnál is. Az édesmama minden órára elkísérte kis fiát, leült a várószoba nádkarszékébe, míg a kis Pártos leckét vesz. Hamarosan utólért minket. A tanév vége

felé járva minden jobb növendék kis előadási darabot kapott, hogy házi hangversenyen produkálja magát. A kis Pártos is kapott egy darabot. Jól emlékszem: Ch. Steiger könnyű darabjai közül. De a házi hangversenyt — legnagyobb csodálkozásunkra — már nem játszotta velünk végig. Eltűnt egy napon a Fodor iskolából és mi kis fiúk akkor még nem tudtuk, hogy a zsenik hamar felcserélik a zenedét a Zeneakadémiával.

Három év múlva én is az Akadémiára kerültem. Boldogan leltem fel ott a kis Pártost. A Fodor iskola után Bloch professzor vette magához, akinél tüneményes gyorsasággal haladt. Három év anyagát végezte egy esztendő alatt — három évet ugrott — mint mi mondtuk akkor. Mikor én akadémista lettem a harmadik előkészítő osztályban, ő már magas osztályt látogatott Hubay Jenőnél. Már akkor csodákat meséltek róla.

A szóbeszédet az első nyilvános fellépése igazolta. Az évváró vizsgahangversenyen lépett fel 1914-ben Mendelssohn versenyművével. Beérkezett művészeknek is dicséretére váló sikere volt. Mestere Hubay Jenő, nyilvánosan emelte fel magához és csókolta homlokra zseniális tanítványát. A kis Pártos abban az időben már nemcsak instrumentalista, nemcsak hegedűje foglalkoztatója, hanem minden, ami széles e világon a zenével össze függ. Kitűnően zongorázik, partitúrát olvas (Wagnerért rajongott, minden sorát kotta nélkül tudta), komponál és főleg zeneesz-



tétikai problémákkal foglalkozik. S így viszi át a zene Wagner-Nietzsen keresztül a bölcselethez: Schopenhauer, Hartmann lelki barátai lettek a tizennégy esztendőös fiúnak. A művészi oklevél megszerzése után egy-néhányszor a magyar közönségnek is bemutatkozott, de minden gondolatával külföldre vágyott, nagy sikereket anyagi jólétet akar szerezni az édesanyjának, akit mindenkinél és mindennél jobban szeretett. Bécs, a skandináv országok, legutóbb pedig Hollandia volt bámolója hatalmas, szárnyaló művészetének. Fájdalom, ott a szélmalomok hazájában unt rá a földi muzsikára.

*

A kis Pártos zsenialitásának magasrendűsége mellett sem volt csodagyermek. Munkakedve, energiája, tehetségének mélysége tették őt csupán csodálatossá, Embernyi ember volt szegényke, aki az élet realitárait is ismerte. Sokszor megfigyeltem, midőn édesanyjával eljárt a vásárcsarnokba és segített neki — *alkudni*. Ilyenkor hegedű helyett szatyor volt a kezében és ennivatóan bájos látványt nyújtott.

Természetes, emberi egyéniség volt a kis Pártos. Ez tette olyan nagy művésszé, hogy megítélésénél sohasem kellett a csodagyermeknek számára rezervált, fenntartó, csodálatos jelzőket és bírálati motívumokat elővenni. Bizony nehéz egy iskolatársnak csak egy rövid szóval azt mondani: aranyos kis Pártosom, művészem, Pártos István, Isten veled!

Baján Ferenc

Brilljánst, aranyat, ezüstöt a legmagasabb árban vesz



HARKÁNYI, RÓZSA-UTCA 36. SZÁM.

Hajszálakat végleg eltávolít BACH MANCI kozmetikai intézete. Mindennemű szépséghibák kezelése, széplőeltávolítás, ráncok ki-simítása, arcgyőzőlés és arcmasszázs jutányos bérletben. — Budapest VII. ker., Almássy-utca 3. szám

Sziklai Jenő felsőbb tánciskolája

Röviden már jeleztük, hogy Sziklai Jenő, a Városi Színház kitűnő művésze tánciskolát nyit. Most tehát valóra is vált ez a terv. A Százszorszép nagyszerű Pityu grófja, a meleg humoru, vidám, ötletes és boszorkányos táncu komikus 1-én megnyitotta iskoláját az Andrássy-ut 67. sz. alatt. Sziklai Jenő a legötletesebb táncosművészek egyike ma a fővárosban, de nem marad mögötte tanári kara sem, élén a másik Sziklai a Jóska, kinek szédületes és elegáns táncairól nemcsak Pesten, de külföldön is beszélnek — Palásthy Irén, a kis táncfenomén, Halmai Tibor és Pártos Jenő okleveles tánctanár. Azt hisszük, ezekhez a nevekhez nem kell kommentár, ezek maguktól beszélnek.

E tanári kar biztosítja az iskola nivóját és azt hisszük, rövid idő alatt Sziklai iskolája lesz a legdivatosabb tánciskola, amelyet máris a főváros legelőkelőbb közönsége keres fel. Az iskolában úgy kezdőknek, mint haladóknak a legújabb tánckreációkat tanítják, míg színi- és moziiskolai növendékeknek külön tánckurzus. Az iskola egyes operett-szerepekre is előkészít és egyes színpadi számok szcenizálását is vállalja. Zártkörű társaságoknak különórákat ad.

Tanítás a délutáni órákban 2—6-ig, míg este 7— $\frac{1}{2}$ 9-ig és hetenként háromszor ösztánc.

Sziklai Jenő évek óta táncmestere a Városi Színháznak és évekig volt kassai Nemzeti Színháznak rendezője s mint ilyen érteni fog hozzá, hogy fegyelmet tartson és nivós milliót adjon a tanításnak, hogy evvel is az igaz művésztet szolgálja.

Az iskolába beiratkozni naponta 2—6-ig lehet a helyiségben VI., Andrássy-ut 67. (Bejárat a Vörösmarty-utcai kapun.)

Csirke.

Tréfa. Irta: Mihály István.

Személyek: Asszony Kerényi Irén.
Férj Gyenis Ede
Szakácsnő Csillag M.

Szin: (jobbmodu polgári szalón. Hátterben kredenc.)

Szinrekerült a Royal Kabaréban

Asszony: (töprengve ül az asztal mellett.)

Férj: (pyjámában nyujtózkodva jön.) Ejnye, de jól kialudtam magam!... Csókollak édes drágaságom!

Asszony: Pszi!... Ne kiabálj ugy!

Férj: Ne kiabáljak? Miért ne kiabáljak?

Asszony: Alszik!

Férj: Alszik? Kicsoda alszik az én lakásomban?

Asszony: Ó.

Férj: Ja ő! Köszönöm, hogy megmagyaráztad. Most már aztán igazán nem értem. Ki az az ő?

Asszony: (titokzatosan) Majd megtudod!

Férj: Kérlek! (ujságot vesz elő és olvasni kezd.)

(Kis szünet.)

Asszony: (töpreng) Béla!... Te!... Béla?

Férj: (szórakozottan) Nos?

Asszony: (fontoskodva) Mondd kérlek, biztos az, hogy a tyuk a tojásból kel ki?

Férj: Tessék? (bambán rámered.)

Asszony: Azt kérdeztem, hogy biztos-e, hogy a tyuk a tojásból kelt ki?

Férj: (lecsapja az ujságot) Hallatlan! Én Apponyi nagy beszédét olvasom, a feleségem még azt kérdi tőlem, hogy a tyuk tojásból kel-e ki?! Hát persze, hogy tojásból, nem is sárcipőből!

Asszony: Jó, jó, azért nem kell ugy kiabálni, tudod jól, hogy pesti leány vagyok, életemben mindössze kétszer voltam vidéken, a Hűvös-

völgyben, három hetes asszony vagyok, honnan tudjam én, mi fán terem egy csirke?! Vedd tudomásul, hogy én azt hittem, igenis fán terem. Azt hittem a paraszt elültet egy csirkeketollat, az megnől és azon teremnek a jó kis friss csirkék a góréban.

Férj: Góréban? Mi az, hogy góré?

Asszony: Hát nem tudod? Az az a mező! A szántóföld, amit be szoktak vetni ugarral.

Férj: (bambán) Ja ugy. Hogy te milyen művelt vagy?! (tovább olvas.)

(Kis szünet.)

Asszony: (töpreng) Béla! Te... Béla?!

Férj: (szórakozottan) Nos?

Asszony: (fontoskodva) Mondd kérlek, ha a tyuk tényleg tojásból kel ki, mi volt a világon előbb: tyuk-e, vagy tojás?

Férj: (bambán) Megőrültél? (közben tovább olvas) Tyuk!

Asszony: Tyuk? Az nem lehet, mert előbb egy tojásnak kellett lenni, amiből a tyuk kikeljen?!

Férj: (m. f.) Hát akkor tojás! (tovább olvas.)

Asszony: (m. f.) Az sem lehet, mert hogy került volna az a tojás a földre? Előbb mégis csak tyuknak kellett lenni, amelyik a földre tojja!

Férj: (lecsapja az ujságot) Megőrülök! A haparandai tudósító a legremesebb híreket táviratozza, az ország gyászbaorult, éhinség fenyeget és akkor a feleségem azon töri a fejét, hogy a világon tyuk volt-e előbb, vagy tojás?! Csak azt mondd meg, hogy jutott ez pont most az eszedbe, te szerencsétlen?

Asszony: (szemrehányóan) Most jutott eszembe? Vedd tudomásul, hogy már egy órája rágódom rajta!

Férj: Nagyon rágós csirke lehet, sajnos az is csak elméletben!

Asszony: Ép ez az. Nagy baj van. Mialatt aludtál, a Fáni néni küldött egy csirkét Kiskunfélegyházáról!

Férj: (bambán) És ez neked egy baj?

Asszony: Hát persze hogy baj, mert nem tudom mit csináljak vele?

Férj: (kétségbeesve) Egy háromhetes asszony, maholnap családanya és nem tudja mit csináljon egy csirkével?! (gunyosan) Préseld le talán és viseld amulettben a szived fölött, vagy tüzd az új téli kalapod mellé, legalább valami értékeset is hordasz a nyakadon! (oktatólag) Azt fogjuk csinálni vele, amit más polgári csirkékkel szoktak. Megesszük!

Asszony: (ijedten) Megesszük? Azt nem lehet. Ez nem olyan, mint a többi csirke. Ezt nem lehet megenni!

Férj: Miért? Fából van talán?

Asszony: Azt nem, de ez, de ez a csirke él. Ez egy élő csirke.

Férj: (nevet) Na és? Le fogjuk vágni!

Asszony: (sikolt) Levágni egy élő csirkét?

Férj: Nem, majd egy döglöttet! Levágjuk és megkopasztjuk ezt a tyukot!

Asszony: (borzalommal) Megkopasztjuk?

Férj: Miért ne? Ez olyan furcsa neked? Az igaz, hogy Pesten a tyukok szoktak kopasztani inkább. Megkopasztjuk fiam, csak borbélyt nem hívsz hozzá, hogy simára borotválja?

Asszony: És ki fogja megölni a megboldogultat?

Férj: A Julcsa, fiam, a szakács nő, az a trampli, úgy sincs dolga egész nap. (enyeleg) A Fáni néni elment és megvette, az asszony hazahozza, a Julcsa levágja, te megsütöd és én megeszem! (tapogatja a hasát) Erre szalad a tyukocska, erre, erre! hehehe!

Asszony: (megrázkódik) A Julcsa nem fogja levágni. Én ismerem a Julcsát, az egy érzékeny lélek?

Férj: (nevet) A te Julcsád érzékeny? A te Julcsád, aki multkor a cugsführer miatt úgy hátba vágta a szomszédék Juciját, hogy belesántult?! Haha! De különben nem erről van szó, hol az a tyuk?

Asszony: (felkel, titokzatosan) Itt van!

Férj: (körülnéz) Hol?

Asszony: (kinyitja a szekrényt) Itt a szekrényben. Ide hoztam!

Férj: Nagyon helyesen. A csirkének a szalonban van a helye. De miért tetted a szekrénybe? Nem félsz, hogy megfullad szegény?

Asszony: (csodálkozva) Megfullad? Hát azt is szokott?

Férj: Nem szokott, de előfordulhat vele. Nem kap levegőt!

Asszony: Hát persze. Én nem is tudtam, hogy lélegzeni szokott. (előhuzza a csirkét) Nézd folyton csukva a szája!

Férj: Mert illedelmes. Bár a tiéd is csukva lennel!

Asszony: (indignálódva) Kérlek! (tétován áll a csirkével, végre egy diványpárnára, a karosszékbe teszi) Azt hiszem, helyesebb, ha ideteszem.

Férj: Ugy van. A csirkének a helyemfotelban van a helye. (ujra ujságot olvas.)

Asszony: (leteszi a tyukot és elragadtatva nézi) Te Béla! . . .

Férj: (felnéz) Nos?

Reinerné Szepessy Tussi
51. kalap üzlete
Budapest, IV., Koronaherceg-u. (Háris-köz)

TABARIN

(Rákóczi-ut 66.)
A főváros legelőkelőbb
táncpalotája

Asszony: Ennek a csirkének sulyos idegbaja van, mert folyton lehunyja a szemét!

Férj: Ugyan, talán csak haldoklik csupán! (tovább olvas.)

Asszony: Nem, nem. Ennek a feje fáj. Ennek a csirkének migrénje van. Azonnal adok egy aspirint neki!

Férj: Megörültél? Fütellen kórházainkban dühöng a gyógyszerhiány és te aspirinnel eteted a csirkédet? (tovább olvas.)

Asszony: Te Béla! Mi lenne, ha én egy vizesborogatást tennék a fejére, szegénynek?!

Férj: Írásbeli köszönetet mondana érte! (tovább olvas.)

Asszony: (felkel és vizes rongyot tesz a csirke fejére), kis szünet után Te Béla! Béla!

Férj: Mi az már megint?

Asszony: Nem éhes ez a tyuk?

Férj: Az lehet!

Asszony: (felugrik) Adok neki egy kis foghagymás rostélyost, maradt tegnap délről.

Férj: Te szerencsétlen. Rostélyost adsz a tyuknak? Hisz a tyuk nem husevő állat!

Asszony: (csodálkozva) Nem?! Hát mit eszik?!

Férj: Mit tudom én? Férget vagy kukacot!

Asszony: Hát a kukac is hus s honnan vegyek én az Erzsébet-köruton kukacot?

Férj: Menj el a déligyümölcs kereskedésbe! (tovább olvas.)

(Kis szünet.)

Asszony: Te Béla! Béla!

Férj: (kelletlenül) No-os?

Asszony: Ez a kappan unatkozik. Most ásitott egyet.

Férj: Kedves egészségére.

Asszony: Te, mi lenne, ha én énekelnék egy románcot!

Férj: Könnyekig meg lesz hatva szegény! De vigyázz, mert ennek a kappannak is van hangja.

Asszony: Milyen hangja?

Férj: Kappan-hangja!

(Szünet.)

Asszony: Te Béla! Én félek, hogy ez a pulyka nem szobatiszta.

Férj: Miért?! Valami baj történt talán?

Asszony: (megnézi) Még nem, de félek, hogy nem fog előre szólni!

Férj: Leghelyesebb lenne a másvilágra küldeni. Öld meg!

Asszony: (ijedten) Én?

Férj: Igen. Én majd nem nézek oda!

Asszony: Én? Öld meg te. Te vagy a férfi!

Férj: Megöljem? Mivel? A Zsilett-pengémmel, vagy a ceruzahegyezőmmel talán?

Asszony: Vágd fejbe az ólombotoddal!

Férj: Igen? (hozza az ólombotot.)

Asszony: Ez mégse jó. Ott van a nehéz lovassági kardod. Nyisszantsd el a nyakát!

Férj: Mondasz valamit. (hozza a lovassági kardot) Te meg azalatt lödd föbe a revolveremmel. (odaadja a revolvert és fenyegetően körülvesszik a csirkét.)

Asszony: Vedd le legalább a vizesborogatást!

Férj: (leveszi).

Asszony: (leteszi a revolvert) Ugy hasonlít hozzád. Nézd milyen bután néz szegényke. Én nem birom!

Férj: (egy székre roskad) Én se!

Asszony: Különben is, miért muszáj meghalni szegénynek!

Férj: Igen! Micsoda buta ötlet ez?

Asszony: A tiéd! (határozottan) Ez a tyuk tisztelte atyját és anyját, ez a tyuk tehát hosszú életű lesz a földön.

Férj: Ámen! (énekel) Á-á-á-men! Omén!

Asszony: Legalább sok tojást fog tojni nekem. A tojás ugyanis drága!

Szakácsnő: (nagy robajjal jön) Nagysága kérem! Nagysága kérem! Voltam a vásárcsarnokba, nincs tojás!

Asszony: (büszkén) Kinek kell tojás? Nincs tojás? Van tojás!

Szakácsnő: (bambán) Van?

Asszony: Igenis van. De alszik. Ne is kiabáljon ugy!

Szakácsnő: (suttog) A tojás alszik? Hol?

Asszony: (suttog) Itt a fotóllýben!... Pszi!...

Szakácsnő: (odasompolyog) A fotellben? (meglátja a csirkét, ordít) Hogy kerül ez a dög a szalonyba?

Asszony: Ez nem dög. Ez a csirke él!

Szakácsnő: (ránt egyet a csirkén) De hogy kerül a szalony szobába?

Asszony: Először a konyhában

volt, de . . . izé . . . féltem, hogy megsértődik és behoztam a szalónba. Mert hiába, a csirkének a szalónban a helye. A nagyságos ur is mondta!

Szakácsnő: (indul kifelé a csirkével.)

Férj: Hova megy?

Szakácsnő: Viszem és kivégzem.

Asszony: Kivégzi? Akkor nem lesz tojás!

Szakácsnő: (nevet) Tojás? (röhög) Hát ez tojjon a nagyságának!

Asszony: Hát miért? Az nem lehet!

Szakácsnő: (röhög) Hát lehetni lehet, mert tojik ez is, csak mégis furcsa!

Asszony: Miért furcsa?

Szakácsnő: (egy székre dől a nevetéstől) Mert ez a tyuk . . . ez a tyuk . . . kokas!

— Fügöny —

A cseh nemzeti színházegyesület

A felvidéki társulatok válsága

A Komédia tudósítójától

Megszállott felvidék

1920. március

A megszállott Felsőmagyarországban, amelyet a békekonferencia a cseheknek ítélt oda, hallatlanul szivós a törekvés arra nézve, hogy a magyar ezeréves kulturát elfojtsák. A zsupánok minden eszközt megragadnak a magyar kultúra terjesztésének megakadályozására és ha az igazságba vetett hit nem hozna bizakodást a megszállott felsőmagyarország, magyar és tót lakosságának kétségbeesett lemondással kellene itt nézniök a hódítók munkáját.

Legutóbb a pozsonyi kormányzó tanács rendeletére megalakult a cseh nemzeti színházegyesület, amely az

egész Szlovenszko területére kizárólagos jogott kapott a színházügyek vezetésére, tehát az előadandó darabok kiválasztására, a játszási engedélyek megadására, szerződéskötésekre stb. Az egyesület kezében tartja a felvidék minden színházi kulturális ügyét, amiből önként következik, hogy a magyar művészetre — ha ideiglenesen is — szomorú sors vár.

Az egyesület működését már is

VII., ISTVÁN-UT 28. Murányi-u. sarok
 Illatszerek Droguacikkék ☐ Hőigytodrász és manikürszalon
 Tulajdonos Szabó Zoltán gyógyszerész

megkezdte. Első ténykedése az volt, hogy a dr. Bella Metód pozsonyi zsupán elnöksége alatt tartott ülésen rendeletben kimondta, hogy magyar színelőadásokra az egész Szlovénia területén csak egy magyar színházigazgató kaphat játszási engedélyt vagy a kassai, vagy a pozsonyi.

Ez a rendelkezés rendkívül lesújtott mindenkit idefenn a megszállott Magyarországon. A rendelettel régi álmunkat törték össze. Nekünk ugyan is az volt a tervünk, hogy staggione társulatokat szervezünk a kultúra terettségére, vagy ha másképp nem megy, kis állandó színházak játékaival ápoljuk magyarságunkat.

A kulturális szerencsétlenségen kívül súlyos szociális veszélyeket rejt magában a rendelet. Felsőmagyarországon számtalan színész kenyér nélkül marad, de szerződés nélkül maradnak azok a színházi munká-

sok is, akik nem hajlandók a hűségüket letenni. Magára a pozsonyi színházra vonatkozólag úgy döntöttek, hogy a cseh-tót színház négy havi, a magyar havi, a német pedig ugyancsak három hónapi játszási engedélyt kap és a magyar-német színészek működése csupán vendégszereplésnek minősíthető. Nyáron a színházban szünet lesz, de valószínűleg megengedik a nyári színház nyitvatartását, ahol a magyar és német szintársulat jöhet tekintetbe. A határozatok 1920. december 31-éig lesznek érvényben. A pozsonyi színház társulatára és igazgatójára vonatkozóan még nem döntöttek, de rövid időn belül erre is új pályázatot hirdet a pozsonyi zsupán.

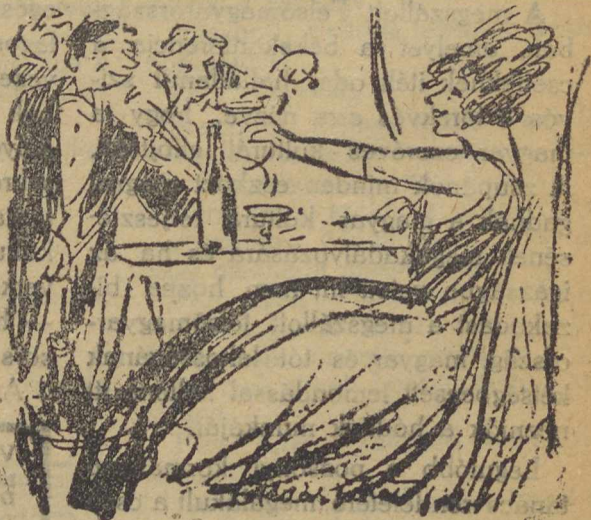
A rendeletek ma még érvényben vannak, de ki tudja mit hoz a holnap az agyonsanyargatott magyarság számára.

(U. R.)

Új külföldi operett a Városi Színházban. A Városi Színház legközelebbi operett újdonsága Edmund Eysler: *Die Dame im Hermelin* (A hermelines nő) című operettje lesz. Az operett Bécsben és Berlinben rendkívüli nagy sikert aratott ötletes szövegével és pompás muzsikájával. A Városi Színházban az operett főszerepeit B. Kosáry Emmi és Király Ernő fogják játszani.

*

Huszár Károly a Fővárosi Orfeum kitűnő művésze egy hónapi vendégfellépésre a bécsi Apello-hoz szerződött.



Fedák, a Cigánygrófnő

HOGYAN KÉSZÜL A DRÁMA?

Az íróasztaltól a rivaldáig

Írta:
LINDAU PÁL

Fordította:
MAROS IMRE

Megbeszélés a dramaturggal.

A drámaíró hosszabb meggondolás után ezt állapította meg: Mái csak egyszer ért az a szerencse vagy magam sem tudom, hogy minek nevezzem azt a párbeszédet, hogy az igazgatóval beszéltem. Még a rettenetesnél is fokozottabban lehet ez az ember elfoglalva. Azt azonban mégis meg kell állapítanom, hogy akkori beszélgetésünk alkalomával nagyon udvarias és kedves volt, bár folyton azt hangoztatta, hogy a dráma túlhoszu és rövidbre kell összehuzni. Bucsuzáskor pedig kijelentette, hogy az egyéb dolgokat még megbeszéljük majd a premier előtt. Ez tavasszal volt, most már ősz is elmúlt. Ma-holnap már itt a karácsony és a dráma elfogadása és a kommuniké megjelenésén kívül egyéb semmi sem történt.

A szerző ismételten meglátogatja a színház igazgatóságát, hogy a bemutató kitüzése iránt érdeklődjék.

Sajnos ezuttal sem sikerült az igazgatóval beszélnie, aki ismét borzasztóan el volt foglalva. Most a legközelebbi ujdonság előkészítésén dolgozik. Ellenben a dramaturghoz

utasította a titkár, akivel a közelebbi dolgokat megbeszélheti és aki egyuttal mindennemű felvilágosítással is szolgál.

Na, csak hogy végre a dramaturggal lehet beszélni! Egy rendkívül intelligens arcú középkori uriember, akinek nagy színház ismerete van és bámulatos precizitással emlékszik az utolsó tíz évben bemutatott összes szindarabok sikerére, vagy bukására. Ő olvasta fel szerzőnk drámáját — sőt az igazgató előtt olvasta — és ezután ő ajánlotta tulajdonképpen a direktor figyelmébe a drámát, mint figyelemre méltó és különösen érdekesnek ígérkező darabot.

A fiatal szerzőnek a dramaturggal való néhány perces tárgyalása után a következő a megállapítása: „Ezzel az emberrel már lehet beszélni”.

De mikor a bemutató terminusa kerül szóba, a szerző ismét — isten tudja hányadszor — csalódik.

— Még három darabunk van, amelyeknek bemutatását semmi esetre sem lehet kitolni — mondja a dramaturg, aztán mint a negyedik ujdonság, már az ön drámája kerül színre kedves szerző ur. Különben

legyen meggyőződve mindent megteszünk, hogy mielőbb színpadra hozzuk a maga darabját, ami március vagy legkésőbb áprilisig feltétlenül megtörténik.

— Te jó isten! — mondja magában a szerző — megint négy hónapig várni! . . .

A dramaturg ugylátszik leolvasta a szerző arcáról, annak gondolatait és szinte válaszként mondja:

— A legjobb akarat mellett sem tehetünk egyebet. Különben is nem vesz kárba az az idő, addig is ön a rövidítéseket elvégezheti.

A szerző arca szinte kérdőjellel változik.

Az eddigi rövidítések ellenére még mindig tulhosszu a darab.

Az idő lassan mulik. Benne vagyunk a télben, a színház különböző ujdonságokat mutat be. Az egyik darabnak nagy sikere van, a másik szédületeset bukik. A bemutatóját váró szerző természetesen minden premiéren jelen van és az egyik csodálkozásból a másikba esik. Az egyik darabnál nem tudja megérteni a közönség műértését, a másiknál viszont nincs tisztában a színházigazgató intenciójával. Hogy tetszhet a közönségnek egy ilyen rossz darab? És hogy adhat elő a direktor ilyen botrányos rossz darabot! Ezeken a kérdéseken morfondíroz hosszú éjszakákon át a szerző.

Csak egyszer már én szóhoz juthatnék! . . .

(Folyt. köv.)



Rovatvezető: Dr. Hajnal György

Az arc szépsége

(Befejező közlemény)

A szépségápolás értékes és fontos kelléke a fürdő. A kozmetikában a meleg fürdők szerepelnek főképpen. A melegviz jótékony hatása az egész testre, az idegrendszerre és a keringésre elégképpen ismeretes. Itt a bőrre való hatását kívánjuk röviden ismertetni. A meleg fürdő a bőrt elsősorban erőlyesen tisztítja azáltal, hogy a ráakodott port, izzadságot, piszkot oldja. A feloldott tisztátlan-ságokkal együtt a bőr részben már elhalt felsőrétegei is lehámlanak, miért is a melegfürdő elsőrangú hámlasztó eljárás. További hatása a bőr ereinek kitágítása, miáltal a bőr táplálkozása javul. Ennek üdvös következményeit már fejtegettük. A meleg fürdőt 35—40° C.-ra készítjük. A fürdőben 25—30 percig maradunk, utána arcunkat hidegvizzel mossuk meg. — A melegviznek egy más alkalmazási módja az arcgőzfürdő. A meleg gőz — épp úgy mint a melegviz — kitágítja a bőr ereit, fokozza a vérkeringést és feloldja a bőr fagyumirigyeinek nyílásait eltömő zsíradékot. Rendszeres arcgőzöléssel állandóan puhán, simán és tisztán tartjuk az arcbőrünket és elejét vehetjük az ún. „mitesszerek“ képződésének, ami a legtöbb arc tisztáltságnak főokozója. A legegyszerűbb arcgőzfürdő az, ha arcunkat egy tál forró víz fölé tartjuk és fe-

jünket a tállal együtt letakarjuk. A műszerészek különböző arcgőzfürdő készülékeket tartanak raktáron, amelyek azonban fölöslegesek. Teljesen megfelelő az említett módszer, csak vigyázzunk, hogy a tállal vagy a vízzel le ne forrázzuk magunkat.

10—15 percnyi arcgőzölés után puha frottir-kendővel megtörülközünk, esetleg kis állott vízzel lehűthetjük az arcunkat. Az arcgőzfürdőt kura alakjában használjuk. Minden második napon négy héten át. Négy heti szünet után a kurát megismételhetjük. Arcgőzölést legajánlatosabb este végezni, hogy utána a szobában maradhassunk. Végül megemlítünk még egy jó és ártalmatlan kozmetikai gyógyeljárást. Ez az arcmasszázs. A masszázssal az arc ráncai ellen küzdünk. A korai arcráncosodás oka az arcbőr zavart vérkeringése és rossz táplálkozása. A masszázssal ezeket a viszonyokat javítjuk és így az arcbőrt ruganyosan és tisztán tarthatjuk. Masszálni a ráncok lefutásának irányában kell. Masszálhatunk két gyengén lanolin-nal vagy vazelinnal bekent ujjunkkal, de kaphatók erre a célra külön készülékek is. — A masszázs technikáját legjobb egy kozmetikai intézetben megtanulni, vagy gyakorlott kozmetikustól elsajátítani. Itt csak arra hívják fel a figyelmet, hogy masszírozni természetesen csupán gondosan megmosott kézzel és enyhén, minden erőszak kerülésével szabad.

ÜZENETEK

Egy szorgalmas olvasó: A haját festék nélkül is megszökietheti, ha szorgalmasan mossa kamillateával és időnkint haj-napiürdőt vesz. Persze így hosszadalmasabb a dolog, de a hatás tartósabb és a kura teljesen ártalmatlan.

Hull a hajam: Próbálkozzék a „Sellő” hajnövesztő cremmel. (Vörösmarthy-gyógyszertár készítménye.)

SZLOVÁK speciális pedikűr, manikűr intézete
IV, Türr István-u. 8. Kristóf-tér sarok
Ezelőtt 25 évig a Herzl és Liget szanatóriumában.

FISCHER JÁNOS

női divatszalonja Buda-
pest, IV. ker., Koronaherceg-utca 4. II.

TELEFON
29—28

MIMOSA - FELVÉTELEK - MŰTEREMBE

Budapest, VII., Dohány utca 102.

NÉMETH ERZSI

női kalap divatterme

IV., DOROTTYA-UTCA 12

ORLIK SÁNDOR

írógép és irodabutorvállalata

Uj helyiség: V. Dorottya-utca 10.
Telefon József 103—06.

Tisza kávéház

VII. ker., Rákóczi-ut 74. sz.

Esténként BALOGH KÁROLY hírneves cigány-
— primás teljes zenekarával hangversenyez —

Festesse

meg

szőrméjét

(felelősséggel minden színre)

BORDY F. IMRE SZÜCSNEL
Budapest, VI., Ó-utca 11.

Szépség és egészség ápoló szer

Fürdőnél, masszázsnál kitűnő hatása. Bármilyen
ál-landóan készítheti. Receptet küldöm 2 korona
beküldése ellenében. **Fülöp J. III.** kerület,
Zsigmond-utca 84/5. szám.

A legfinomabb hentesáru különlegességek.

BALOGNÉ

füstölthús és csemegeáru lerakata
Teréz-körút 8.



Az Intim kabaré bemutatója

Az elmúlt héten az Intim kabaré bemutató előadást tartott. A négy órát tartó előadás alatt a közönség rendkívül jól mulatott és jót kacagott a nagyszerű magánszámoknak és jeleneteknek, amelyek közül különösen Török Rezső énekes bohózata az *Inkognitóban* aratott nagy tetszést. Szeless Elza, a kabaré bájos primadonnája művészi játékával valóságosan elbűvölte a közönséget, amely percekig tartó tapssal üdvözölte a kabaré népszerű művésznőjét. Partnere Mészáros Lajos, a Nemzeti Színház tagja kiváló alakítást nyújtott, ugyyszintén a jó humoru Cseh Iván is. *Lengyel István* *Audencián* című tréfájában Abonyi Géza remekelt. A *malac* címmel dr. Somló Ferenc kedves tréfát írt, amelyben a kabaré tagjai mindnyájan felleptek nagy sikerrel. A megánszámok során Szeless Elza két *Marthon* dalt adott elő a közönség zugó tapsai között. Kürthy Teréznek, Cseh Ivánnak, Abonyi Gézának, a kedves Cseresznyés Erzsinek, Virágh Rózsinak sokat tapsolt a közönség.

*

Fenyvess Béla, az ismert nevű opera-énekes és kiváló énektanár egyik berlini hangverseny rendező vállalatától szerződési ajánlatot kapott husz hangversenyen való

szereplésre a nagy német városokban. Fenyvess, akinek a neve Budapest zeneértő közönsége előtt jó ismerős, már el is utazott Berlinbe, hogy a tárgyalásokat befejezze a hangverseny vállalattal.

*



Erényiné Rossi Rosina március 27-én a Vigadó nagytermében önálló dalestélyt ad. A művésznő a háboru alatt csakis háborus jótékonycélra énekelt, nem tartotta meg annyira népszerű dalestélyeit, melyek mindig a hangverseny évad legkiemelkedőbb eseményei voltak. Annál öröndetesebb, hogy most a hangversenylátogató közönségnek ismét alkalma lesz régi kedvencé igaz énekművészetébe és nagyszerű hangjában gyönyörködni. A március 27-iki estnek még egy szenzációja lesz: *Illés Margit* zongoraművésznő, aki már első bemutatkozásával megfogja hódítani a közönséget. A hangversenyt a Rózsavölgyi és társa cég rendezi és jegyek is ott kaphatók.

*

Legjobbak a Knébl-féle cukorkák!!!

*

Az „Eszme” irodalmi és művésztsársaság e hó 18-án tartotta művész estélyét a vasut és hajózási klubban. Az előadás jó volt. Zwillling Frida, Kövess Boriska, Raics László, Köves Ilonka, Vámos Sándor, Feleki Andor, Vavrecsán József, Munk Miklós, Pick Jenő játszott tehetségesen. Koltay Zoltán ügyesen konferált.

Most jelent meg! Strindberg: Hemső regénye.

A legérdekesebb és legnagyobb fajsúlyú regény, mely a magyar könyvpiacra az utóbbi időkben megjelent. Ebben a teljes kiadásban az a 22 cenzurázott rész is benne van, amely a svéd kiadásból a szerző akarata ellenére kimaradt. — A finom papírra nyomott könyv ára 10%, felárral együtt 19 korona 80 fill.

Kiadja **Az Ifjúság** könyvkiadóvállalat
VI. ker., Vasvári Pál-utca 9. sz.
Kapható minden könyvkereskedésben és a
ooo **Komédia** kiadóhivatalában. ooo



FILM

Rovatvezető:

KÁLMÁN ZOLTÁN

Moziszinésznő akarok lenni!

Válasz egy levélre

Maga kedves kisasszony,

aki azt írja levelében, hogy amióta meglátta a vásznon a csodaszép Mollie Kinget, hosszú álmatlan éjszakákat virraszt át, bizonyára nem irigylésreméltó teremtés. Elhisszük kegyednek, hogy — mint tovább folytatja levelében — „dobta” összes lovagjait, bucsút mondott kedvenc macskájának és zongoratanárjának nyelvtudományait sincs kedve többé tökéletesíteni, még kevésbé siet most már kedves hangocskáját jobban kicsiszolni, végképen bucsút mondott összes passzióinak és társadalmi kötelezettségnek és teszi mindezt azért, mert sokak által fölfedezett és még többek által dicsért kvalitásait más eddig ismeretlen uton óhajtja érvényesíteni. Röviden moziszinésznő akar lenni.

Ez az elhatározása természetesen olyan erős, hogy inkább meghal, de meg nem adja magát szülei a „maradiak” és a közeli rokonok a „hozzá nem értők” tiltakozásainak sem. Leendő pályája érdekében minden áldozatra kész és éppen olyan kész mindenről lemondani, csak hogy Mollie King nyomdokába jusson, aki a „Nyugati bestiák” kettős, sőt hármas szerepében estélyi ruhában és sokféle utcai ruhában, férfi ruhában és végül egyszerre két alakban is megjelenik a vásznon — tökéletesen

meggyőzte kegyedet arról, hogy az életének csak egy célja lehet: moziszinésznőnek lenni.

Támogatják kegyedet mindeme elhatározásaiban sokak által elismert csinos külseje és kedves arcocskája, de különösen egy ismerőse által megcsodált fekete szemei. A bökkenő csak az, hogy — mint írja — nem tudja, hogy e dicső pályához hogyan fogjon hozzá. Tőlünk kér tanácsot és nagyon kér, hogy üzenjük meg, hogyan érheti el célját. Ezennel megadjuk hát az utbaigazítást.

Előre feltételezzük kegyedről, hogy mint leendő moziszinésznő már is nagyszerűen tornázik, kitűnően viv, gyönyörűen táncol, klasszikus táncokat éppugy mint moderneket, bravurosán lovagol, elegánsan tenniszezik, biztos kézzel forgatja az evezőlapátokat, tökéletesen uszik, mestere a skinék és rődlinak és szemképrázta-tóan korszolyázik, esetleg sodronyon is tud sétálni — szóval tudja mindazt, ami előfeltétele annak, hogy jó filmszinésznő lehessen.

Ne mondja, hogy magának ezeket mind nem kell tudni, mert hisz láthatta, hogy éppen a nevezett Mollie King önagysága milyen artistát megszégyenítő vakmerőséggel mászik át az egyik háztetőről a másikra. Vagy még nem látta, Asta Nielsent a vízbe ugrani? Fogadjunk, hogy a huncut

Pola Negrit is megcsodálta már a lovon és a mi szép *Lenkeffy* Icánkat is nem egyszer irigyelte, hogyan táncol. Jelezzük, mi feltételezzük, hogy maga mindezeket tudja és azt is feltételezzük, hogy mivel moziszinésznő akar lenni, van legalább négy-öt estélyi ruhája különféle szabásban, meg aztán egy menyasszonyi ruhája is, mert biztosan nagyon gyakran lesz menyasszony a filmen; természetesen van vagy egy tucat utcai ruhája is és látogató ruhája, mert soha sem lehet tudni, hová kell majd mennie és persze két-három bundája, nagy-nagy szőrméi, muffjai és boái, hozzá vagy hat darab nagy kalap, ugyanannyi kicsi és néhány különös forma, mert sohasem lehet tudni, hogy mit játszik... Hja igen, a cipők. Itt is elkelle vagy tizenöt pár, fehér, fekete és a többi színben, magas, alacsony, sőt csizma is szükséges. És a harisnyák, legalább negyven pár. A sálokról majd megfeledekezünk, ebből is kell — mondjuk 4—5 darab, a belépőkről semmiesetre sem szabad megfeledekezni. No és a pongyola, az nagyon határos, pláne ha valamelyik legelső cég műterméből került ki. De nem akarjuk mindezekkel tovább untatni, de igaz, hogy néhány konvencionális ruháról, mint „nemzeti“, „cigány“, „spanyol“ és „biedermayer“ sem szabad elfeledkezni.

Tehát most mindezekkel így felszerelve egész bátran beállíthat valamelyik filmgyár irodájába, ahol megismerkedik a rendezővel, aki megnézi magát jobbról-balról olyan alaposan, ahogy magát még soha meg nem gusztálták, majd haza fogja küldeni, hogy jöjjön hat hét múlva, Nohát hat hét múlva szerencséje van és csak 8—10-szer kell statisztálnia és már is kap egy szerepet az *Éjszaka királynője* című nagyszabású attrakciós filmben.

Kész van a film. Hogy mennyit

szenvedett közben, hogy mennyit szekálták és hányszor kellett elmenni felvételre hiába, mert a diszlet nem volt készen és közben mennyi irigyet és ellenséget kellett leszerelnie... de hagyjuk. Fontos az, hogy meg van a film. Játszik benne egy ugynevezett második szerepet.

Soha még olyan izgalom nem fogta el, mint amikor a házi főpróbán először látja játszani saját magát. Te jó Isten! Hogy milyen esetlen, hogy milyen ügyetlen. Egész elrontotta a filmet. De hát ez nem fontos. Fontos az hogy a direktciónak tessenék, annak pedig — nem tetszik. A rendező a dramaturgot, a dramaturg a művészi vezetőt, ezek együttesen a tulajdonost vádolják a rossz filmért és a maga szerepléséért, amely szerintük tönkre tette az egész filmet.

Igy az első szerepe meglehetősen kudarcot vallott és maga persze nem is tudja, hogy ezzel be is fejeződött filmszinésznői karrierje. Mert most jön aztán a küzdelem a nagy szerepért, az igaziért, amit oly hön áhított és amiért kész volna egynéhányszor meghalni.

De csak most látja be, hogy könnyebb volt valóban az összes sportokat elsajátítani és egy waggonra való ruhát kreálni, mint megkapni azt a bizonyos nagy szerepet... Végre elkecsereedik és egy elszánt elhatározással otthagyja azt a pályát, amelyen nem termett a maga számára babér...

... Ennyit akartunk elmondani arra az illatos levélkéjére, amelyben bejelenti, hogy „meghal“ ha nem lesz moziszinésznő. Tény, hogy nem festettük rózsásnak a helyzetet, bizonyára nem ezt várta tőlünk, lehet, hogy megingattuk kissé oly erős elhatározásában... Egészen bizonyos, hogy magácska elolvassa üzenetünket s aztán se szó, se beszéd, — jelentkezik valamelyik filmgyár irodájában.

Barna Jenő

Képviselőt választunk.

Ezen a héten, március 15 én kellett volna zárulnia a képviselő választásnak. Olvasóink azonban kedves hangú felszólításokat küldenek hozzánk, hogy hosszabbítsuk még meg legalább két héttel a szavazás határidejét, mert akkor biztos, hogy az ő jelöltjük

fog győzni. Valóban igaz, hogy a közönség határtalan lelkesedéssel küzd kedvence megválasztásáért és pályázatunk iránt csak fokozódott az érdeklődés. Nem zárkózunk tehát el a kérés elől, a pályázat beküldési határidejét

április 1-ig meghosszabbítjuk.

A képviselő jelöltek kerületek szerint:

- I. ker., Kosáry Emmy, Péchy Erzs, Vigh Manci
- II. ker., Galetta Ferenc, Király Ernő, Sziklai József
- III. ker., Báthory Giza, Mészáros Giza, Varsányi Irén
- IV. ker., Gallai Nándor, Rátkai Márton, Sziklai Jenő
- V. ker., Medgyaszay Vilma, Németh Juliska, Ürmössy Anikó
- VI. ker., Balogh Böske, Magaziner Erzs, Palásthy Irén
- VII. ker., Békeffy László, Boross Géza, Kövály Gyula
- VIII. ker., Beregi Oszkár, Törzs Jenő, Várkonyi Mihály
- IX. ker., Ilosvay Rózsi, Kókény Ilona, Vidor Ferike
- X. ker., Kertész Dezső, Petheő Attila, Uray Tivadar

Mindenki az alanti szavazólappal szavazhat. E szavazólapot április 1-ig VI., Teréz-körut 24a alatti szerkesztőségünkbe kell beküldeni. Mindenki mind a tíz kerületből szabadon választhat egy képviselőt. (Bármely kerületben lakó szavazhat tehát mind a tíz kerület jelöltjeire.) Aki a legtöbb szavazatot kapja, az az illető kerület megválasztott képviselője.

Aki eltalálta mind a tíz kerület megválasztott képviselőjének nevét, nyer

egy ingyen páholyjegyet az Operába,

egy a Komédia kiadásában megjelent kottát,

Villányi Andor „Mária” című most megjelent regényét és

egy művészi fotografiát autogrammal.

A szavazatok állása a mai napig:

- I. ker., Kosáry 6774, Péchy 6541, Vigh 5991.
- II. ker., Király 7043, Galetta 6439, Sziklay József 5824.
- III. ker., Varsányi 7003, Mészáros 6314, Báthory 5989.
- IV. ker., Rátkai 7050, Sziklay Jenő 6342, Gallai 5916.
- V. ker., Medgyaszay 7851, Németh Juliska 6874, Ürmössy 4581.
- VI. ker., Balogh Böske 6424, Palásthy 6437, Magaziner 6437.
- VII. ker., Kövály 6536, Boross 6535, Békeffy 6235.
- VIII. ker., Törzs 6463, Beregi 6454, Várkonyi 6389.
- IX. ker., Ilosvay 7406, Kókény 6238, Vidor 5662.
- X. ker., Petheő 6436, Uray 6436, Kertész 6434.

SZAVAZÓLAP

I. _____	VI. _____
II. _____	VII. _____
III. _____	VIII. _____
IV. _____	IX. _____
V. _____	X. _____

Szavazó neve és címe: _____

A vonal mentén a szavazólapot ki kell vágni és kitöltve a szerkesztőségbe küldeni.

STERNBERG

hangszergyár

Rákóczi-ut 60.

(Saját palotájában)



Amerikai és egyéb külföldi
gyártmányu, világhírű

zongorák és pianinók

„Etofon“ beszélőgépek tökéletesített új modelljei

Világhírű művészek teljes hanglemez-repertoírja

Az összes hangszerek legfinomabb minőségben. Mesterhegedűk, gordonkák, fuvolák és tárogatók. Zenekari rézfúvós hangszerek, cimbalmok és harmoniumok. Bél-, selyem és acélhúrok.

Felelős szerkesztő:
KARDOS ISTVÁN.

Kiadótulajdonos:
KOMÉDIA LAPKIADÓVÁLLALAT
Igazgató: Elek Rezső

Segédszerkesztők:
BALOG SÁNDOR és SEBŐK SÁNDOR

Előfizetési ár:
Egy negyedévre — — — — — 48.— K
Egy félévre — — — — — 96.— K

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI., Teréz-körút 24-a szám Telefon 68—15.

Metropolitan nyomdai műintézet és kiadóvállalat, Király-utca 106. szám. Telefon 143-62



Várady Illy és Törzs Jenő
Magyar Színház „Éva és a férjfiak”

Komédia



*Béka Jari
a Pálly táncaká-
démia növendéke~*

„METROPOLITAN” NYOMDAI MŰINTÉZET TELEFON 143-62